

ת"פ 28571/08/20 - מדינת ישראל-מח"ש ע"י נגד עמית אדרי- בעצמו ע"י, טל יוסף מזרחי-בעצמו ע"י, אורי מדינה-בעצמו ע"י, רפאל חזן-בעצמו ע"י, לידור צפרי-לא בעניינו

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 28571-08-20 מדינת ישראל נ' אדרי ואח'

בפני	כבוד השופט יובל ליבדרו
המאשימה:	מדינת ישראל-מח"ש ע"י ב"כ עו"ד עדי וולנרמן
נגד	
הנאשמים:	1. עמית אדרי- בעצמו ע"י ב"כ עוה"ד עידו פורת, שלום פיניה ויריב נועם 2. טל יוסף מזרחי-בעצמו ע"י ב"כ עו"ד יחיאל למאש 3. אורי מדינה-בעצמו ע"י ב"כ עוה"ד חן בן חיים ויונת בן חיים 4. רפאל חזן-בעצמו ע"י ב"כ עו"ד אלי אונגר 5. לידור צפרי-לא בעניינו

גזר דין נאשמים 1-4

מבוא

1. עניינו של תיק זה הוא בפרשה מסועפת הקשורה לחמישה נאשמים שביצעו עבירות שונות בעת שירותם כשוטרי מג"ב בשירות סדיר. גזר דין זה מתייחס לארבעה מתוך חמשת הנאשמים. עניינו של נאשם 5 נדחה לצורך קבלת תסקיר משלים של שירות המבחן ודינו ייגזר בנפרד.

בעניינם של כל אחד מנאשמים 1-4 הוגש בנפרד כתב אישום מתוקן בשנית (להלן: "כתב האישום" או "כתבי האישום") במסגרת הסדר טיעון אליו הגיע עם המאשימה. הסדרי הטיעון בתיק נקשרו בשלב מתקדם של פרשת התביעה.

מעיון באישומים השונים שבכתבי האישום עולה כי המסד העובדתי והשתלשלות האירועים המפורטת בהם הם זהים כמעט לגמרי אף שלא קיימת חפיפה מלאה במישור העובדתי. מצב זה, בו גזר דין אחד עוסק במספר נאשמים שנותנים את הדין על אותם אירועים שמפורטים באופן דומה אך לא זהה במישור העובדתי הוא מצב "לא בריא". נדמה כי הסיבה לכך שבענייננו אין חפיפה מלאה בין כתבי האישום היא שבעניינם של הנאשמים הושגו הסדרי הטיעון במועדים שונים, שלא על בסיס כתב אישום אחד. ייתכן אף, שהדבר גם נבע מתשתית ראייתית שונה שהייתה קיימת בעניינו של כל אחד מהנאשמים ומשיקולי משא ומתן.

מכל מקום, מובהר כי העונש שיוטל על כל נאשם יתבסס אך על העבירות, הנסיבות והעובדות שיוחסו לו בכתב האישום שבו הוא עצמו הודה והורשע.

2. נאשם 1 הורשע בעבירות שונות שיוחסו לו בחמישה אישומים של כתב האישום בעניינו.

באישום הראשון הורשע בעבירות של שוד מזוין והפרת אימונים, עבירות לפי סעיפים 402 (ב) ו-284 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין");

באישום השני בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, שוד מזוין, הפרת אמונים, ריבוי עבירות של תקיפה בנסיבות מחמירות ואי מניעת פשע, עבירות לפי סעיפים של 402, 499 (ב), 284, 382 (א) בנסיבות 379 ו-262 לחוק העונשין;

באישום השלישי בעבירות של הפרת אמונים, שוד מזוין (שתי עבירות), איזמים ותקיפה, עבירות לפי סעיפים 402, 284 (ב), 192 ו-379 לחוק העונשין;

באישום הרביעי בעבירות של הפרת אמונים, תקיפה בנסיבות מחמירות, שימוש לרעה בכוח המשרה ושוד מזוין, עבירות לפי סעיפים 284, 382 (א) בנסיבות 379, 280 ו-402 (ב) לחוק העונשין;

ובאישום החמישי בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע והשמדת ראיה, עבירות לפי סעיפים 499 ו-242 לחוק העונשין.

נאשם 2 הורשע בעבירות שונות שיוחסו לו בשלושה אישומים של כתב האישום בעניינו.

באישום השני בעבירות של שוד מזוין, הפרת אמונים, תקיפה בנסיבות מחמירות (ריבוי עבירות) והתעללות בחסר ישע, עבירות לפי סעיפים 402 (ב), 284, 382 (א) בנסיבות סעיף 379 ו-368 לחוק העונשין;

באישום הרביעי בעבירות של הפרת אמונים, תקיפה בנסיבות מחמירות, שימוש לרעה בכח המשרה ושוד מזוין, עבירות לפי סעיפים 284, 382 (א) בנסיבות סעיף 379 לחוק העונשין, 280 ו-402 (ב) לחוק העונשין;

באישום החמישי בעבירה של קשירת קשר לביצוע פשע, עבירה לפי סעיף 499 לחוק העונשין.

נאשם 3 הורשע בעבירות שונות שיוחסו לו בשלושה אישומים של כתב האישום בעניינו.

באישום הראשון בעבירות של דרישת נכס באיזמים והפרת אמונים, עבירות לפי סעיפים 404 ו-284 לחוק העונשין;

באישום השלישי בשתי עבירות של שוד מזוין ועבירה של הפרת אמונים, עבירות לפי סעיפים 402 (ב) ו-284 לחוק העונשין;

באישום הרביעי בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע והשמדת ראיה, עבירות לפי סעיפים 499 ו-242 לחוק העונשין.

נאשם 4 הורשע בעבירות שונות שיוחסו לו בשני אישומים של כתב האישום בעניינו.

באישום הראשון בעבירות של דרישת נכס באיומים והפרת אמונים, עבירות לפי סעיפים 404 סיפא ו-284 לחוק העונשין.

באישום הרביעי בעבירה של שיבוש מהלכי משפט, עבירה לפי סעיף 244 לחוק העונשין.

3. במסגרת הסדרי הטיעון הגיעה המאשימה להסכמות שונות עם הנאשמים.

בעניינם של נאשמים 1 ו-2 הגיעו הצדדים להסדר עונשי "סגור" ביחס לרכיב המאסר.

בעניינו של נאשם 1 עתרו הצדדים במשותף להטלת עונש של 48 חודשי מאסר בניכוי ימי המעצר.

בעניינו של נאשם 2 עתרו הצדדים במשותף להטלת עונש של 36 חודשי מאסר בניכוי ימי המעצר.

בנוסף הוסכם כי המאשימה תעתור ביחס לשני נאשמים אלה גם למאסר על תנאי, קנס ופיצויים בעוד שההגנה תטען באופן חופשי ביחס לרכיבים אלה.

בעניינם של נאשמים 3 ו-4 הגיעו הצדדים להסדרי "טווח".

בעניינו של נאשם 3 הושגה הסכמה לפיה המאשימה תגביל עצמה בטיעוניה לעונש של 28 חודשי מאסר בניכוי ימי המעצר.

בעניינו של נאשם 4 הושגה הסכמה לפיה המאשימה תגביל עצמה בטיעוניה לעונש של 11 חודשי מאסר בניכוי ימי המעצר.

עוד הוסכם כי גם בעניינם של נאשמים אלה המאשימה תעתור לעונשים של מאסר על תנאי, קנס ופיצוי.

בעניינם של שני נאשמים אלה הוסכם שההגנה תטען לעונש באופן חופשי.

יצוין, כי גם בעניינו של נאשם 5 הגיעה המאשימה להסדר טיעון בנפרד, ובהתאם לו הגבילה עצמה בטיעוניה לעונש של 9 חודשי מאסר, שיכול וירוצו בעבודות שירות, לצד ענישה נלווית כאשר ההגנה תוכל לטעון לעונש באופן חופשי, אף ביחס לשאלת ההרשעה.

כתבי האישום

4. נאשם 1 הוא הנאשם היחידי שהורשע בעבירות שונות בחמשת האישומים המפורטים בכתב האישום. יתר הנאשמים הורשעו בעבירות שונות אך בחלק מהאישומים המפורטים בכתב האישום. יתירה מזאת, כתב האישום בעניינם של נאשמים 3 ו-4 אוחד בארבעה אישומים, להבדיל מנאשמים 1 ו-2 שכתב האישום בעניינם אוחד בחמישה אישומים (אישום 4 המפורט בכתבי האישום של נאשמים 1 ו-2 לא מופיע בכתבי האישום של נאשמים 3 ו-4, כאשר אישום 5 בעניינם של נאשמים 1 ו-2 מופיע כאישום 4 בעניינם של נאשמים 3 ו-4).

בהתאם לאמור, מצאתי לפרט את עובדות האישומים השונים מתוך כתב האישום של נאשם 1, כאשר השינויים בעניינם של יתר הנאשמים יפורטו בנפרד.

5. **מעובדות החלק הכללי** המשותף לכל כתבי האישום עולה כי במועדים הרלוונטיים לכתבי האישום שירתו הנאשמים במסגרת שירות חובה שלהם כשוטרים במשמר הגבול במשטרת ישראל. נאשם 1 שימש כמ"כ ומפקד המשימה. במועדים אלו בשל נגיף הקורונה נסגר מעבר "מיתר" המשמש בשגרה לכניסת פועלים משטחי הרשות הפלסטינית לשטחי ישראל (להלן: "המעבר"). בשל סגירת המעבר, החלו להיכנס לישראל פלסטינים, חלקם בעלי אישור כניסה לישראל וחלקם שוהים בלתי חוקיים, דרך פרצה בגדר ההפרדה בסמוך לחורשה ליד המעבר (להלן: "הפרצה").

במסגרת תפקידם של הנאשמים כשוטרים, אבטחו הם את הפרצה במטרה למנוע כניסה של פלסטינים לשטח מדינת ישראל.

במספר הזדמנויות, בין היתר כפי שיפורט להלן בכתב האישום, בעת שהיו הנאשמים בניידת משטרתית במסגרת תפקידם סמוך לפרצה, כשהם לובשים מדי מג"ב וחמושים בנשק משטרתית, ותוך שהם מנצלים את סמכויותיהם ומעמדם, שדדו כספים מפלסטינים שנכנסו לישראל דרך הפרצה. את מעשיהם אלה ביצעו הנאשמים תוך שהם מנצלים את חולשתם של הפלסטינים, לעיתים תוך שהם מאיימים עליהם בנשק ואף מכים אותם, ומתוך הנחה שמכוון שמדובר בשוהים בלתי חוקיים הם לא יפנו לרשויות אכיפת החוק להתלונן נגד הנאשמים.

בחלק מהמקרים עטו הנאשמים רעלות ומסיכות פנים כדי למנוע זיהויים. בחלק מהמקרים ביצעו הנאשמים את המעשים תוך שנקטו בשיטה במסגרתה חלקם השתמשו בכוח נגד הפלסטינים, כיוונו לעברם נשק, שוחחו עמם והציגו בפניהם מצג לפיו הנאשמים במסגרת תפקידם בודקים אותם ועורכים חיפוש על גופם, וזאת בעת שנאשם אחר לקח בניידת את התעודות והארנקים של הפלסטינים וגנב משם כסף. בחלק מהמקרים תיעדו הנאשמים את האלימות בה נקטו כלפי הפלסטינים באמצעות תמונות וסרטוני וידיאו במכשירי הטלפון הניידים שלהם.

בתום המשמרות, ועל אף שהיו בתפקיד, נמנעו הנאשמים מלדווח על החיפושים שערכו ועל השימוש בכוח בו נקטו ולא רשמו כל דו"ח בעניין.

מהאישום הראשון המיוחס לנאשמים 1, 3 ו-4 עולה כי בתאריך 14.7.2020 החל מהשעה 21:30 ועד לשעה 07:00 למחרת, שירתו נאשמים 1, 3 ו-4 במשמרת משותפת (להלן: "המשמרת הראשונה"), במהלכה הגיעו בניידת משטרתית סמוך לפרצה, כשהם לובשים במדי מג"ב, וחמושים בנשקים משטרתיים.

מ' ע' וחמו ג' כ' (להלן באישום זה: "מ", "ג" או "המתלוננים") הינם תושבי הרשות הפלסטינאית המתגוררים בכפר סמוך לשוב דורא בחברון. במועד הרלוונטי היו בעלי אישורי כניסה לישראל.

ביום 15.07.2020 סמוך לשעה 04:30 נכנסו המתלוננים לישראל, ביחד עם פועלים פלסטינים, דרך הפרצה והלכו בחורשה הסמוכה.

לבקשת נאשם 3, הציג ג' תעודת זהות ורוקן תכולת כיסי מכנסיו. ג' העביר לידי נאשם 3 את הטלפון הנייד שלו וארנק. נאשם 3 ניגש לניידת עם חפציו של ג' באמתלה של בדיקה וגנב מתוך ארנקו של ג' 200 ₪. לאחר מכן חזר נאשם 3 אל ג' והחזיר לידיו את הארנק ואת הפריטים.

במקביל החל מ' לברוח מנאשמים 1 ו-4. אחד הנאשמים רדף אחריו, בעודו אוחז אקדח בידו, תפס אותו מתיק הגב שנשא על גבו, אחז בו בחולצתו באזור החזה, סטר ללחיו הימנית ואמר לו "אתה בורח יא בן זונה אתה לא יודע שאנחנו מג'וננים".

בהוראת אותו נאשם, התיישב מ' על ברכיו, פתח את תיקו ושפך את תכולת התיק לקרקע. הנאשם הורה למ' להציג תעודת זהות. בתגובה שלף מ' את ארנקו מכיס התיק, הוציא מתוך הארנק שטרות בסך 2,600 ₪ (להלן: "הכסף") והעבירם לכיס מכנסיו. מ' הושיט לנאשם תעודה מזהה, אך הנאשם לא לקח אותה ומ' הניחה על הקרקע.

הנאשם הורה למ' לרוקן את תכולת כיסיו ואמר לו שיפשיט אותו ממכנסיו אם ישאר בהם משהו. מ' הוציא מכיס מכנסיו את הכסף ואת הטלפון הנייד שלו והניחם בתוך כובע על הקרקע.

בשלב זה ניגש אחד הנאשמים אל מ', בעט בו בחזהו וסטר לו על פניו.

לאחר מכן, לקח אחד הנאשמים את מ' לצד, עמד בסמוך אליו ושוחח עמו, בעוד נאשם אחר עמד מאחורי גבו של מ' והתעסק בחפציו של מ', באמתלה של בדיקה וחיפוש, וגנב 1,400 ₪ מתוך הכסף, מבלי שמ' שם לב. לאחר מכן, הורו נאשמים 1 ו-4 למ' לאסוף את חפציו ולשוב לביתו.

מהאישום השני המיוחס לנאשמים 1 ו-2 עולה כי בתאריך 15.07.2020 מהשעה 22:30 ועד השעה 07:00 למחרת, שירתו נאשמים 1 ו-2 ביחד עם השוטרת ק' פ' (להלן: "השוטרת") במשמרת משותפת (להלן: "המשמרת השנייה").

במועד שאינו יודע במדויק למאשימה לאחר המשמרת הראשונה וקודם למשמרת השנייה, שוחח נאשם 1 עם נאשם 2 על מעשי השוד שבוצעו במהלך המשמרת הראשונה והשניים קשרו קשר, ללא ידיעתה של השוטרת, לבצע יחדיו מעשי שוד נוספים.

במהלך המשמרת השנייה, הגיעו הנאשמים והשוטרת, במסגרת תפקידם, בניידת משטרתית סמוך לפרצה, בעודם לבושים מדי מג"ב ונושאים נשקים משטרתיים.

ביום 16.07.2020 סמוך לשעה 05:00, נכנס לישראל דרך הפרצה ע' ב' (להלן: "ע'"), תושב הרשות הפלסטינית בעל אישור כניסה לישראל, ביחד עם פועל פלסטיני נוסף.

הנאשמים, שהיו באותה העת רעולי פנים, הורו לע' ולפועל לעצור ואיימו לירות בהם. בהמשך, בהתאם להוראת הנאשמים, פתח ע' את תיקו ורוקן תכולתו. ע' ניסה להוציא מתוך ארנקו שטר של 200 ₪ שהיה בתוכו כדי להעבירו אל כיסו אך אחד הנאשמים בעט בארנקו.

אחד הנאשמים הורה לע' לשכב על בטנו ואף תפס בכתפיו וניסה להשכיבו, אך ע' סירב.

בהתאם להוראת הנאשמים, ע' והפועל הסתובבו כך שגבם הופנה אל חפציהם ואל הנאשמים.

אחד הנאשמים ניגש אל ע' והפועל, הדליק את פנס הטלפון שלו, כיוון אותו אל עבר פניהם והחל לתשאל אותם, וזאת בעוד שהנאשם השני עמד מאחורי ע' והפועל, ערך חיפוש בחפציהם וגנב שטר של 200 ₪ מתוך ארנקו של ע' ושטר של 20 ₪ מתוך ארנקו של הפועל, ללא ידיעתם של ע' והפועל.

בשלב מסוים הביט ע' לאחור לעבר הנאשם שהתעסק בארנקו כדי לראות מה מעשיו. בתגובה הנאשם השני סטר לע' והורה לו להישיר אליו מבט.

כעבור מספר דקות הורו הנאשמים לע' ולפועל לארוז את כליהם ולחזור חזרה דרך הגדר לשטחי הרשות הפלסטינית. ע' והפועל החלו לצעוד לכיוון הגדר. בשלב מסוים הבחין ע' כי הכסף שהיה בארנקו חסר וצעק לעבר הנאשמים "איפה הכסף יא גנב", אך הנאשמים התעלמו מקריאותיו ונכנסו לניידת.

נאשמים 1 ו-2 התחלקו ביניהם בכסף ששדדו בצוותא במהלך המשמרת השנייה.

במהלך המשמרת השנייה, ביום 15.07.20 סמוך לשעה 23:38, נכנס לישראל, דרך הפרצה, י' א' ו-מ' פ', פלסטינים ללא אישורי כניסה לישראל (להלן באישום זה: "י'", "מ'" ו- "המתלוננים").

נאשמים 1 ו-2, בעודם רעולי פנים, רצו לעברם והורו להם להניח את תיקיהם בצד ולשכב על הקרקע. בהתאם לכך, המתלוננים שכבו על בטנם על הקרקע. הנאשמים ערכו חיפוש בתיקיהם של המתלוננים.

בעת שהמתלוננים היו שכובים על הקרקע, הנאשמים בעטו בהם.

נאשם 2 דרך על גבו של מ', בעט במותנו, דרך על ראשו בסמוך לאוזנו והורה למתלוננים לשתוק. לאחר מכן ניגש נאשם 2 ל'י', בעט קלות פעמיים בלחיו, דרך על עורפו, הצמיד ראשו לקרקע ובעט במותנו. נאשם 2 תיעד את מעשיו בסרטון וידאו באמצעות מכשיר הטלפון הנייד שלו.

בהוראת נאשם 2 רוקנו המתלוננים את תכולת כיסיהם. לאחר מכן, הורה נאשם 2 למתלוננים לאסוף את חפציהם והנאשמים הובילו את המתלוננים לעבר הניידת.

בהוראת נאשם 2, ישבו המתלוננים על ברכיהם. הנאשמים בעטו במתלוננים. בעקבות האלימות מצד הנאשמים, החל מ' לבכות ובתגובה לו נאשם 1 "למה אתה בוכה כמו קוקסינל?!".

בשלב מסוים, שלפו הנאשמים אגרופנים ואחזו בהם בידיהם. נאשם 2 הכה את י' בכתפיו באמצעות האגרופן מספר פעמים.

בעקבות מעשיהם של הנאשמים נגרמו לי' שריטות ושפשופים בכתפו, בגבו ובזרועו.

במהלך המשמרת השנייה, ביום 16.07.2020 סמוך לשעה 03:00 נכנס לישראל, דרך הפרצה, מ' א', פלסטיני בעל אישור כניסה לישראל (להלן באישום זה: "מ").

בהוראת נאשם 2 התיישב מ' על ברכיו. נאשם 2 בעט בחלקו הימני של פניו. כתוצאה מכך נשברו למ' שתי שיניים. נאשם 2 המשיך לבעוט במ' במותנו, גבו, בראשו ובפניו. מ' אמר לנאשם 2 כי הוא בעל אישור כניסה וכי הוא אב לילדים קטנים אך נאשם 2 המשיך לבעוט בו והורה לו לשתוק. כתוצאה מכך דימם מ' מפניו.

לאחר מכן הורה נאשם 2 למ' לקום ולהתלוות עמו לניידת, שם היו איתו באותה עת נאשם 1 והשוטרת, תוך שכיוון אקדח לעברו.

כשהגיעו סמוך לניידת, בנוכחותו של נאשם 1, הורה נאשם 2 למ' לשבת שוב על ברכיו. נאשם 2 בעט במ' בבטנו, בפניו ובגבו ודחף אותו. מ' נפל ונשכב על הקרקע ונאשם 2 המשיך לבעוט בו.

בעת ששכב מ' על הקרקע ובהיותו מדמם מפניו, נאשם 2 בעט בגבו ומיד לאחר מכן בעט בפניו המדממות.

נאשם 1 צפה במעשיו של נאשם 2 ולא עשה דבר להפסיקם.

בהמשך הורה נאשם 2 למ' להתפשט מבגדיו. בהתאם לכך, פשט מ' המדמם את החולצה שלבש. נאשם 2 הורה למתלונן לפשוט גם את מכנסיו אך מיד לאחר מכן הורה לו לרוץ ולברוח לגדר תוך שאמר לו "יש לך דקה להיות במחסום, אם לא...".

נאשם 2 תיעד את האירוע בצילום ווידאו באמצעות מכשיר הטלפון הנייד שלו.

כתוצאה ממעשיו של נאשם 2 נגרמו למ' חתך בין גבותיו וכן חתך משמאל לגבתו השמאלית והוא נזקק להדבקה.

מהאישום השלישי המיוחס לנאשמים 1, 3 ו-5 עולה כי החל מתאריך 19.07.2020 בשעה 22:30 ועד השעה 07:00 למחרת שירתו נאשמים 1,3,5 במשמרת משותפת (להלן: "המשמרת השלישית"), במהלכה הגיעו במסגרת תפקידם בניידת משטרתית סמוך לפרצה בעודם לבושים מדי מג"ב ונושאים נשקים משטרתיים.

במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, לאחר המשמרת הראשונה וקודם למשמרת השלישית סיכמו הנאשמים 1 ו-3, ללא ידיעתו של נאשם 5, כי במהלך המשמרת השלישית ישובו לשדוד בצוותא פלסטינים שיעברו בפרצה.

ביום 20.07.20 סמוך לשעה 03:45 נכנס לישראל דרך הפרצה צ' ע', תושב הרשות הפלסטינית בעל אישור כניסה

לישראל (להלן באישום זה: "צ'"), ביחד עם פלסטינים אחרים. משהבחינו בנאשמים ניסו אלה לברוח אך צ' ופועל פלסטיני נוסף לא הצליחו.

נאשמים 1 ו-5, בעודם רעולי פנים, כיוונו את נשקיהם לעבר צ' והפועל. נאשם 1 כיוון את אקדחו והורה לצ' לשכב על הקרקע על בטנו. צ' מסר שאינו יכול בשל מצבו הבריאותי. נאשמים 1 ו-5 הורו לו ולפועל לשבת ולרוקן את תכולת כיסיהם.

נאשם 1 לקח את תיק הגב של צ' ואת ארנקיהם של צ' והפועל לעבר הניידת, שם ישב אותה עת נאשם 3. נאשמים 1 ו-3 גנבו מהארנק של צ' שטרות בסך 700 ₪, זאת בעת שהנאשם 5 כיוון את נשקו מסוג M-16 לעבר צ' והפועל, בעודם יושבים על הקרקע, והורה להם לא לזוז ולא להסתכל.

כעבור מספר דקות החזירו הנאשמים לצ' את חפציו והורו לו ללכת למקום עבודתו.

במהלך המשמרת השלישית, ביום 20.07.2020 סמוך לשעה 03:30 נכנס לישראל דרך הפרצה א' ח', תושב הרשות הפלסטינית בעל אישור כניסה לישראל (להלן באישום זה: "א'"), ביחד עם פלסטינים נוספים.

נאשמים 1 ו-5 כיוונו נשקיהם אל עבר א' ושני פועלים נוספים וקראו להם לעצור. נאשם 1, בעודו רעול פנים ונושא אקדח, ניגש אל א' מאחור, הצמיד אליו את האקדח, הורה לו להרים את ידיו, דחף אותו קלות באמצעות קנה האקדח והורה לו ולשני הפועלים להתיישב על הקרקע. א' והפועלים התיישבו על ברכיהם כאשר ידיהם מאחורי ראשיהם.

בהמשך הורו הנאשמים 1 ו-5 לא' ולשני הפועלים לקום והובילו אותם לעבר הניידת. נאשם 1 הורה לא' ולפועלים להפנות גבם לניידת ולשכב על בטנם על הקרקע. א' והפועלים עשו כדבריו. לאחר מכן הורה נאשם 1 לשלושה לשבת על ברכיהם ולרוקן את תכולת כיסיהם. א' והפועלים הוציאו מכיסיהם את ארנקיהם והניחו אותם על הקרקע. נאשם 1 הורה להם שוב לשכב על בטנם על הקרקע והשלושה עשו כן.

בשלב זה, בעוד נאשמים 1 ו-5 נשארו לשמור על א' והפועלים, ובעת שנאשם 1 ערך חיפוש בתיקיהם של השלושה, לקח נאשם 3 את ארנקיהם וכן את התעודות והטלפונים הניידים שלהם לעבר הניידת, שם גנב מארנקו של א' 540 ₪ ללא ידיעתו.

בהמשך החזיר נאשם 3 לא' ולפועלים, בעודם שוכבים על הקרקע, את הארנקים, הטלפונים והתעודות והנאשמים הורו לא' ולפועלים לחזור לגדר.

נאשמים 1 ו-3 התחלקו ביניהם בכסף ששדדו בצוותא במהלך המשמרת השלישית.

במהלך המשמרת השלישית, ביום 20.07.2020 סמוך לשעה 03:30 נכנס לישראל מ' א' ע', פלסטיני שהיה באותה העת ללא אישור כניסה לישראל (להלן באישום זה: "מ'"), כשברשותו 45 ₪ במטבעות, ביחד עם שני פועלים נוספים, דרך הפרצה.

נאשמים 1 ו-5 כיוונו את נשקיהם לעבר מ' והפועלים, קראו לעברם בערבית "עצרו או שנירה" והורו להם לשבת

ולהניח את ידיהם מאחורי ראשיהם. לאחר מכן הורו להם לעמוד על רגליהם. נאשם 1, בעודו רעול פנים, כיוון את אקדחו לעברו של מ', בעת שנאשם 5 כיוון את הרובה שלו לעבר גבם של מ' והפועלים.

נאשמים 1 ו-5 הורו למ' ולפועלים להתקדם לעבר הניידת, אסרו עליהם לדבר ולהביט לצדדים ואיימו שירו בהם. כשהגיעו סמוך לניידת הורו להם נאשמים 1 ו-5 לשכב על הרצפה ובהמשך הורו להם לקום ולרוקן את תכולת כיסיהם, ואיימו שאם לא ירוקנו הכל ירו בהם. לאחר מכן, הורו להם לחזור למצב שכובה על הבטן כשידיהם מאחורי גבם. נאשם 1 בעט בגופו של מ' ואסר עליו להרים את ראשו.

נאשם 1 לקח ממ' ומהפועלים את חפציהם לניידת, שם ישב באותה העת נאשם 3. כעבור מספר דקות החזירו הנאשמים למ' ולפועלים את חפציהם והורו להם לחזור לגדר מבלי להביט לאחור או לצדדים.

מהאישום הרביעי המיוחס לנאשמים 1, 2 ו-5 עולה כי בתאריך 20.07.2020 בין השעות 14:30-23:00 שירתו הנאשמים 1,2,5 במשמרת משותפת (להלן: "המשמרת הרביעית") במהלכה הגיעו, במסגרת תפקידם, בניידת משטרתית סמוך לפרצה, בעודם לבושים מדי מג"ב ונושאים נשקים משטרתיים, סמוך לפרצה.

במהלך המשמרת הרביעית, ביום 20.07.2020 סמוך לשעה 20:10 נעמד נאשם 2 מול פלסטיני, שזהותו אינה ידועה למאשימה (להלן באישום זה: "המתלונן"), שישב על הקרקע.

נאשם 2 הכה, באמצעות מקל עץ, שש מכות על הקרקע בסמוך למתלונן בכוונה להפחידו. במקביל בעט נאשם 1 בגבו של המתלונן.

לאחר מכן ניגש נאשם 2 לעמוד מאחורי המתלונן והכה אותו, באמצעות המקל, בכ-20 מכות בכתפיו מצד לצד וכן בגבו, תוך ששר לעצמו פזמון הילדים "אן-דן-דינו סוף על הקטינו".

לבקשת נאשם 1 תיעד נאשם 5 את האירוע בצילום ווידאו באמצעות מכשיר הטלפון הנייד של נאשם 2.

במהלך המשמרת הרביעית, בתאריך 20.07.2020 סמוך לשעה 21:00 נכנס לישראל מ' א', פלסטיני שהיה באותה העת ללא אישורי כניסה לישראל (להלן באישום זה: "מ'") דרך הפרצה.

נאשמים 1 ו-2 כיוונו לעבר מ' את נשקיהם והובילו אותו לעבר הניידת.

במהלך ההובלה, אחד הנאשמים הכה באמצעות אקדח את מ' במותנו ולאחר מכן בעט בו באמצעות ברכייה במותנו.

כשהגיעו בסמוך לניידת, הורו נאשמים 1 ו-2 למ' לשבת על ברכיו ולרוקן תכולת כיסיו. מ' מסר לידיהם את ארנקו. נאשמים 1 ו-2 לקחו את הארנק, גנבו ממנו ₪ 270 ולאחר מכן החזירו למ'.

בהמשך, הוציאו נאשמים 1 ו-2 אלה מהניידת. אחד מהם הכה באמצעות האלה את מ', במכות מצד לצד בידיו וכן בגבו, בעוד השני בעט בגבו של מ', וזאת בנוכחותו של נאשם 5.

לאחר מכן הורו נאשמים 1 ו-2 למ' לאסוף את חפציו ולחזור לגדר.

מהאישום החמישי המיוחס לכלל הנאשמים (מופיע כאמור כאישום 4 בכתב האישום של נאשמים 3 ו-4) עולה כי ביום 24.07.2020 סיכמו נאשמים 1 ו-2 בשיחה ביניהם כי יבצעו מעשי שוד עתידיים, במסגרתם ינקטו באלימות חמורה שתגרום חבלות לנשדדים וכן סיכמו כי ישדדו סכומי כסף גבוהים.

ביום 02.08.2020 סיכמו נאשמים 1 ו-3 בשיחה ביניהם כי יבצעו מעשי שוד עתידיים במסגרתם ינקטו באלימות באופן מייד עם תחילת האירוע וזאת כדי להסוות את מעשי הגניבה מפני הנשדדים.

בהמשך, ובעקבות המעשים המתוארים לעיל בכתב האישום, ביום 02.08.2020 סמוך לשעה 11:30 עצרו חוקרי המחלקה לחקירות שוטרים את נאשם 2.

משנודע לנאשמים 1 ו-3 על מעצרו של נאשם 2, ובהמשך על זימונם לחקירה במחלקה לחקירות שוטרים, מחקו הם ראיות מפלילות מתוך הטלפונים הניידים שלהם.

בנוסף, נאשמים 1 ו-3 תיאמו ביניהם גרסאות וסיכמו מה יאמרו במהלך חקירתם. נאשם 3 ייעץ לנאשם 1 לשבור ולשטוף במים את מכשיר הטלפון הנייד שלו כאשר יוזמן לחקירה.

בהמשך היום נעצרו נאשמים 1 ו-3 על-ידי חוקרי המחלקה לחקירות שוטרים. משנודע לנאשמים 4 ו-5 על מעצרו של נאשמים 1 ו-3, מחקו גם הם ראיות מתוך הטלפונים הניידים שלהם.

6. כאמור, המסד העובדתי ואופן השתלשלות האירועים בכתבי האישום האחרים חופפים בעיקרם לאלה שבכתב האישום של נאשם 1, וזאת למעט מספר הבדלים אותם אפרט להלן.

ההבדלים הקיימים בכתב האישום בעניינו של נאשם 2

בעובדה 2 **לאישום השני** צוין כי נאשמים 1 ו-2 סיכמו ביניהם לבצע מעשי שוד ולא כפי שנוסח בכתב האישום בעניינו של נאשם 1, קרי שהם קשרו קשר לעשות זאת;

בעובדה 21 **לאישום השני** (מופיע כעובדה 22 בכתב האישום של נאשם 1) צוין שנאשם 2 בעט בחלקו הימני של פניו של מ' ו"כתוצאה מכך נפלו למ...כתרים משיניו ונשברו לו שן..." ולא כפי שנוסח בכתב האישום בעניינו של נאשם 1, ש"כתוצאה מכך נשברו למ... שתי שיניים...";

בעובדה 24 **לאישום השני** (מופיע כעובדה 25 בכתב האישום של נאשם 1) יוחסה הבעיטה בגבו של מ' למי מהנאשמים: "בעת ששכב מ' על הקרקע ובהיותו מדמם מפניו, אחד הנאשמים בעט בגבו..." , ולא כפי שנוסח בכתב האישום בעניינו של נאשם 1, קרי ש: "בעת ששכב מ' על הקרקע ובהיותו מדמם מפניו, נאשם 2 בעט בגבו...";

בנוסף, עובדה 26 **לאישום השני** המוזכרת בכתב האישום בעניינו של נאשם 1, קרי ש"נאשם 1 צפה במעשי

של נאשם 2 ולא עשה דבר להפסיקם" לא מוזכרת בכתב האישום בעניינו של נאשם 2;

באשר להוראות החיקוק **באישום השני**, הרי שעבירת קשירת הקשר לביצוע פשע המוזכרת בכתב האישום בעניינו של נאשם 1 כלל לא מוזכרת בכתב האישום בעניינו של נאשם 2.

בעובדה **7 לאישום הרביעי** בכתב האישום בעניינו של נאשם 2 לא יוחס לנאשם 2 באופן ישיר וקונקרטי כיוון הנשק אל עבר מ' שכן צוין כי: "אחד הנאשמים כיוון לעבר מ' את נשקו" ולא כפי שנוסח בכתב האישום בעניינו של נאשם 1, קרי ש"נאשמים 1 ו-2 כיוונו לעבר מ' את נשקיהם והובילו אותו לעבר הניידת...";

ההבדלים הקיימים בכתב האישום בעניינו של נאשם 3 מתייחסים לנאשם 1 בלבד.

לנוכח הבהרתי לפיה גזר הדין יתבסס אך על כתב האישום שבו הודה כל נאשם ונאשם, לא מצאתי לפרט השינויים בכתב האישום של נאשם 3 המתייחסים כאמור לנאשם 1, ועונשו של נאשם 1 ייגזר מעובדת כתב האישום בעניינו.

ההבדלים הקיימים בכתב האישום בעניינו של נאשם 4

בעובדה **4 לאישום הראשון** בכתב האישום בעניינו של נאשם 4 יוחסה הבקשה לג' להציג תעודת זהות ולרוקן תכולת כיסי המכנסיים, כמו גם ההליכה לניידת עם חפציו של ג', גניבת הכסף והחזרת החפצים לג' לנאשם 4, ולא כפי שנוסח בכתב האישום בעניינו של נאשם 1, קרי שאת כל אלה ביצע נאשם 3;

בעובדה **5 לאישום הראשון** בכתב האישום בעניינו של נאשם 4 צוין שבמקביל מ' ברח מנאשמים 1 ו-3, ולא כפי שנוסח בכתב האישום בעניינו של נאשם 1, קרי שמ' ברח מנאשמים 1 ו-4;

בעובדה **9 לאישום הראשון** בכתב האישום בעניינו של נאשם 4 צוין שלאחר שגנבו למ' את כספו הורו נאשמים 1 ו-3 למ' לאסוף חפציו ולשוב הביתה, ולא כפי שנוסח בכתב האישום בעניינו של נאשם 1, קרי שנאשמים 1 ו-4 הם שהורו למ' לעשות כן.

גם בעובדות הסיכום של **האישום הראשון** בכתב האישום בעניינו של נאשם 4 (מצוין בטעות עובדות 2 ו-3 בכתב האישום של נאשם 4), המעשים שיוחסו לנאשם 4 יוחסו לנאשם 3 בעובדות הסיכום של אישום זה (14-15) בכתב האישום בעניינו של נאשם 1;

בעובדה **6 לאישום הרביעי** (ויוזכר כי **האישום הרביעי** בכתב האישום בעניינו של נאשם 1 כלל לא מוזכר גם בעניינו של נאשם 4, וכתוצאה מכך האישום החמישי בעניינו של נאשם 1 הוא האישום הרביעי בעניינו של נאשם 4), יוחסה לנאשמים 4 ו-5 מחיקה של "חומר" מהטלפונים הניידים ולא כפי שנוסח בכתב האישום בעניינו של נאשם 1, קרי ולא מחיקת של "ראיות".

בנוסף, הוראת החיקוק שיוחסה לנאשם 4 באישום הרביעי בכתב האישום בעניינו של נאשם 4 היא של שיבוש מהלכי משפט ולא של השמדת ראיה כפי שנוסח בעניינו של נאשם 1.

תסקירים וחוות דעת

7. **מהתסקיר בעניינו של נאשם 1** עלה כי זה בן 23, מאורס, סיים 12 שנות לימוד, גדל במשפחה נורמטיבית מתפקדת ותומכת, מתגורר בבית הוריו ועובד בעסק בתחום הבטון בבעלות אביו.

נאשם 1 התגייס למשמר הגבול, השלים הכשרה כלוחם, סיים בהצלחה קורס מפקדי כיתות, ושימש בתפקיד הדרכת טירונים שלאחריו חזר לשירות ביחידתו. נאשם 1 שיתף כי חש סיפוק מהשירות ומביצוע המשימות והתכוון להמשיך לקורס קצינים ולשירות קבע.

נאשם 1 שלל עמדות על רקע אידיאולוגי כלפי ערבים וציין כי עובד עם פועלים מהמגזר הערבי בעסק של אביו והקשר עימם הוא חיובי.

מגורמי הטיפול בהליך הטיפולי בו שולב נאשם 1 בתקופת פיקוח המעצר שכלל שיחות פרטניות עלה כי נאשם 1 התמיד להגיע למפגשים, התמודד עם התקפי חרדה בשל מצבו המשפטי, מבין את חומרת מעשיו, מסוגל לבחון את המניעים למעשיו מתוך לקיחת אחריות, חש תחושה של חוסר אונים והצפה רגשית ואי וודאות באשר לעתידו. כן נמסר שהבין את חומרת מעשיו וערך מאמץ לבחון את בחירותיו. גורמי הטיפול הוסיפו כי ההליך הטיפולי, שבהמשך אף הפך להיות יזום מצדו, סייע לו להתמודד עם התקפי החרדה, עם תחושת אי הוודאות ביחס לעתידו ועם ההליך המשפטי והאפשרות לריצוי מאסר בפועל.

ביחס לעבירות נאשם 1 הודה בביצוען ושיתף כי במהלך הטיפול הבין כי מעשיו נבעו מתוך לחץ חברתי, השפעה של האווירה ביחידה ונגררות ליצור תחושת שליטה. נאשם 1 הוסיף כי הבין שנהג באופן פוגעני תוך שימוש בכוח ובסמכות שניתנה לו. כן הביע חשש ממאסר ממושך שיפגע בעתידו.

שירות המבחן התרשם כי לנאשם 1 יכולות וורבליות וקוגניטיביות תקינות, כי ניהל אורח חיים נורמטיבי, כי גדל במשפחה מתפקדת ונחשף לנורמות התנהגות חיוביות, כי עשה מאמצים להצליח בתפקידיו השונים, כי מדובר באדם ערכי המגלה אמפטיה, כי אווירה סביבתית הביאה אותו לשימוש בכוח ולהתנהגות אלימה תוך הגמשת גבולות על מנת ליצור תחושה של כח וכי המחירים שמשלם, הפגיעה בדימויו ובאמון של משפחתו וההליך המשפטי מהווים עבורו גורמים מרתיעים ומציבי גבול.

שירות המבחן העריך כי לאור הפסקת שירותו במשמר הגבול ונוכח מאפייני אישיותו קיימים מעט גורמים שיכולים להצביע על סיכון להישנות ביצוע עבירות.

נוכח חומרת העבירות והיקפם שירות המבחן המליץ להטיל על נאשם 1 עונש מוחשי ומרתיע ולשלב בהליך שיקומי במסגרת מאסרו. כן המליץ להפנותו להליך מיון מוקדם טרם מאסרו.

8. **מהתסקיר בעניינו של נאשם 2** עלה כי זה בן 23, רווק, סיים 12 שנות לימוד, שירת במשמר הגבול, גדל

במשפחה נורמטיבית שסיפקה לו את צרכיו הרגשיים והחומריים, עובד בחברת יזמות ובניה כעובד כללי ומתגורר בבית הוריו. נאשם 2 שיתף כי שירת בשירות סדיר במשמר הגבול כלוחם, כי התגייס כלוחם מתוך ערכים פטריוטים בעקבות אביו.

נאשם 2 השתלב בקבוצה טיפולית לעצורי בית ובטיפול פרטני, הקפיד להגיע בזמן, שיתף פעולה באופן מלא וגילה אחריות ומחויבות לטיפול, גילה יכולת טובה לביטוי רגשותיו, גייס את כוחותיו כדי להיתרם מההליך הטיפולי, הכיר בהתנהגותו הפוגענית, גילה אמפטיה ראשונית לנפגעים ונראה כי המעצר וההליך השיפוטי מהווים עבורו גורמים מרתיעים ומציבי גבול.

שירות המבחן העריך כי בעקבות הטיפול חלה הפחתה משמעותית ברמת הסיכון הנשקפת ממנו להישנות עבירות.

באשר לעבירות, נאשם 2 הודה בביצוע, לקח אחריות והביע צער וחרטה על מעשיו. נאשם 2 שיתף כי ביצע את העבירות על רקע תחושת חוסר אונים בגין כניסתם של תושבי הרשות הפלשתינאית לישראל ללא אישורי כניסה דרך פרצות בגדר, אינטנסיביות והעדר כח עבודה מספק, חוסר ביטחון ושליטה. כן שיתף כי כל אלו עוררו אצלו תחושות כעס ותסכול כלפי מפקדיו והמסתננים.

שירות המבחן התרשם כי נאשם 2 גדל במשפחה נורמטיבית ותומכת, נחשף לנורמות התנהגות חיוביות, תפקד באופן תקין במישור תעסוקתי, כי הוא אינו בעל מאפיינים עברייניים, כי ההליך הפלילי ותוצאותיו מרתיעים אותו, כי יש בכוחו לקבל גבולות וכי הוא מבטא נכונות לבחינה של מניעי התנהלותו ובחירותיו המכשילות.

לצד זאת ההתרשמות היא שנאשם 2 מבטא קושי בהתמודדות מול לחצים, קושי בהפעלת שיקול דעת וקושי בקבלת החלטות שקולות וכן שקיים פער בין אורח החיים הנורמטיבי שתואר לבין חומרת העבירות שעבר.

שירות המבחן העריך כי קיים סיכון נמוך להישנות התנהגות פוגענית כאשר טיפול ייעודי עשוי לסייע בהפחתה נוספת. כן צוין, כי ענישה של מאסר בפועל עלולה להוות גורם רגרסיבי משמעותי שעלול לפגוע ביסודות הנורמטיביים שלו ובבניית עתידו.

שירות המבחן המליץ להטיל על נאשם 2 מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר על תנאי וצו מבחן למשך שנה במסגרתו ישתלב בקבוצה טיפולית ייעודית בתחום האלימות.

9. **מהתסקיר בעניינו של נאשם 3** (מיום 26.3.2023) עלה כי זה כבן 22, רווק, סיים 12 שנות לימוד, התגייס לשירות צבאי קרבי, עובד בעסק משפחתי בתחום האלומיניום ומתגורר עם משפחתו. נאשם 3 מסר כי התגייס למשמר הגבול בעקבות קרובי משפחתו, כי בתחילת השירות התקשה לקבל סמכות אך בהמשך הסתגל למערכת וביצע את המוטל עליו בהצטיינות, שובץ כלוחם בירושלים אך בשל האופי האלים של תפקידו הועבר לבקשתו למחוז דרום ובהמשך נשלח לקורס של נהגים ושימש בתפקיד זה עד ביצוע העבירה. נאשם 3 השתלב כבר בגיל צעיר במעגל התעסוקה לצורך דמי כיס בבית העסק של דודו והשתלב גם לאחר שהוסרו תנאיו המגבילים באותו בית עסק.

כן שיתף כי גדל בבית נורמטיבי שסיפק לו תמיכה מלאה בצרכיו הרגשיים והחומריים וכי הוא נמצא בקשר טוב

עם הוריו.

באשר לעבירות, נאשם 3 הודה בביצוען והביע צער וחרטה על מעשיו. כן שיתף על אודות הדינמיקה שהייתה בעת ביצוע העבירות בהובלת נאשם 1.

שירות המבחן התרשם שנאשם 3 לקח אחריות על מעשיו, זיהה את כשלו, הביע חרטה ובושה וגילה אמפטיה כלפי הקורבנות.

שירות מבחן ציין כי נאשם 3 שולב בטיפול פרטני, התמיד להגיע באופן רציף למפגשים, החל בבחינה ראשונית של ביצוע העבירות ושיתף באופן אותנטי בחלקו בביצוע עבירה, כי הוא נוטה לבחור בדרך של הימנעות, כי עלול לחצות גבולות חיצוניים על מנת להעלות את דימויו העצמי ולספק את צרכי הקבוצה לה שייך.

שירות המבחן התרשם כי לנאשם 3 כוחות וסיכוי לשיקום, כי הוא בעל יכולת וורבליות תקינות, כי גדל במשפחה תומכת, כי הוא שומר על רצף תעסוקתי, כי הוא מביע רצון ומוטיבציה לטיפול ולשינוי אורחות חייו וכן שההליך המשפטי מהווה גורם מרתיע עבורו.

לצד זאת, שירות המבחן התרשם כי נאשם 3 פועל על מנת לרצות את סביבתו ורצון להשתייך לקבוצת השווים ופועל כנגרר ומובל, מתקשה להבחין בין צרכיו לצרכי האחרים, מתקשה לפעול מתוך שיקול דעת, נוטה לקחת אחריות באופן חלקי ולהשליך אחריות מעשיו על אחרים.

מתסקיר נוסף (מיום 6.6.2023) עלה כי נאשם 3 השתתף בראיון היכרות קבוצתי, הגיע בזמן ושיתף מעולמו האישי באופן המותאם לשלב בו הוא נמצא.

כן נמסר כי השירות החל לפעול לבחינת היתכנות של הליך צדק מאחה מול הקרבנות. שירות המבחן המליץ על דחיה נוספת להשלמת בחינת ההליכים הטיפוליים, ואולם לנוכח החלטה קודמת של בית המשפט צירף לחלופין המלצה עונשית בדמות מאסר לריצוי עבודות שירות בנוסף לצו מבחן למשך שנה.

בתסקיר נוסף שהגיש שירות המבחן כשבועיים לאחר מכן (מיום 19.6.2023), הבהיר השירות כי לא בשלו התנאים לקיום הליך של צדק מאחה במקרה זה. שירות המבחן חזר על המלצתו לדחות הדיון לבחינת שילובו של נאשם 3 בהליכי טיפול ולחלופין חזר על המלצתו העונשית.

מחוות דעת של השרות לאבחון וטיפול בעבריינות והתמכרויות שצרף ב"כ הנאשם 3 מטעמו (נ/3) עולה כי נאשם 3 פנה לטיפול באופן יזום על מנת לבחון את כשלו האישיותיים ולרכוש כלים להתמודד עימם וכי הוא נמצא בטיפול פרטני מזה כחצי שנה. עורכת חוות הדעת, עובדת סוציאלית בכירה, הגב' מ' לובלסקי, התרשמה שנאשם 3 נגרר לביצוע העבירות ולא הפעיל שיקול דעת, כי הוא ביצע את העבירות על רקע חוסר בשלות וצרכי שייכות וכוח, כי הוא התבגר והוא בשל ולוקח אחריות, כי הוא מתבייש במעשיו ומגלה אמפטיה לקורבנות, כי הוא זיהה לעומק את כשלו ועורך שינוי עמוק בכשלו האישיותיים, כי הוא בעל מודעות גבוהה ומוטיבציה לאורח חיים נורמטיבי, כי הוא זיהה את מצבי הסיכון הפנימיים והחיצוניים ורכש כלים להתמודד עם מצבים אלו בעתיד.

עורכת התסקיר העריכה כי מסוכנתו של נאשם 3 להישנות ביצוע עבירות הינה נמוכה מאוד והוסיפה כי יש להעדיף בעניינו את הנתיב השיקומי, להימנע מעונש של מאסר בפועל ממש ולהשית עליו עונש של מאסר לריצוי בעבודות שירות שיש בו כדי להציב גבול ברור. זאת, לצד צו מבחן למשך שנה במסגרתו ימשיך את הטיפול אצלה תוך דיווח לשירות המבחן.

בדיון מיום 19.6.2023 השיבה עורכת חוות הדעת לשאלות ב"כ המאשימה, ובין היתר מסרה כי

כי נאשם 3 פנה אליה באופן יזום במהלך חודש דצמבר 2022 מתוך כוונה אמיתית לטיפול, כי היא הייתה מודעת לכך שמעבר לחצי שנת פיקוח מעצרים נאשם 3 לא היה בטיפול שירות המבחן עד לאחר הכרעת הדין, כי היא לא נחשפה לחומר הראיות בתיק וניזונה מכתב האישום, תסקירי שירות המבחן והמפגשים שלה עם נאשם 3. כן דחתה הטענה שגרסת נאשם 3 בפניה ובפני שירות המבחן אינה חופפת את עובדות כתב האישום שבהן הודה.

10. **מהתסקיר בעניינו של נאשם 4** עלה כי הוא בן 22, רווק, סיים 12 שנות לימוד, במקביל ללימודיו השתלב בקורס מקצועי להכשרת מאמנים ומדרכי נוער, כי עם סיומו של הקורס החל להתנדב עם נוער בסיכון בתחום הכדורגל, שירת כלוחם במשמר הגבול, עובד כמאמן כדורגל וכמאבטח ומתגורר בבית הוריו.

נאשם 4 שיתף כי גדל במשפחה נורמטיבית ותומכת, כי הוריו הגיבו בכעס על העבירות שביצע וכי הוא חש תחושת אשמה על הצער שגרם להוריו. עוד שיתף כי סיים את תקופת הטרונות כמצטיין פלוגתי, כי שאף להתקדם בתפקידיו ביחידה ותיאר את עצמו כחייל ממושמע.

באשר לעבירות נמסר, כי נאשם 4 הודה בביצוען, לקח אחריות על מעשיו, הביע חרטה, צער ובושה, גילה אמפתיה כלפי הקורבנות ואף רצון לפצותם.

נאשם 4 שיתף כי זו הפעם הראשונה ששירת בגזרה זו, כי הצוות שעמו שירת באותו ערב לא הכין אותו לקראת הצפוי, כי הופתע מהתנהלותם וכי ביצע את המעשים מתוך צורך בשייכות וריצוי בניגוד לערכיו.

שירות המבחן מסר כי לאחר שחרורו ממעצר נאשם 4 השתלב בקבוצה טיפולית ובהמשך בקבוצה פסיכו-חינוכית בשיתוף עם האוניברסיטה העברית בירושלים, כי הוא השתתף בקבוצה למעלה משנה, כי הקפיד להגיע ברציפות, שיתף פעולה באופן מלא והיה משתתף דומיננטי בשיח, חשף את קשייו ואת עולמו האישי וניכר כי גילה מוטיבציה לרכישת כלים להתמודדות. ממנחות הקבוצה הפסיכו-חינוכית עלה כי הוא גילה נכונות ומוטיבציה גבוהה, כי הצליח לשתף ולחשוף, כי עלו פערים בין תדמיתו החיצונית לצורך בתחושת שייכות וכי הביע שביעות רצון גבוהה מהשתתפותו בהליכים הטיפוליים.

שירות המבחן התרשם כי נאשם 4 נמצא בשלב של גיבוש זהותו הבוגרת, כי הוא מעניק חשיבות לתדמיתו, בעל ערך עצמי שברירי, אימץ תפיסה כי ערכו נקבע על-פי סטטוס חיצוני, בעל דפוס של ריצוי האחר כחיזוק לערכו החיצוני וכן שהוא מתקשה להסתייע בסביבתו כתומכת.

לצד זאת, שירות המבחן התרשם כי לנאשם 4 אין מאפיינים עברייניים, כי הוא מסוגל לערוך התמודדות פנימית

וביקורתית, כי הוא בעל יכולות יציבות והסתגלות וכי הביע רצון להמשיך השתלבותו בהליך הטיפולי. עוד התרשם השירות כי ההליכים המשפטיים, לרבות הליכי המעצר, היו עבור נאשם 4 גורמים מטלטלים ומרתיעים ביותר.

שירות המבחן המליץ להטיל על נאשם 4 עונש של מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר על תנאי וצו מבחן למשך שנה.

טיעוני הצדדים

11. **המאשימה** עתרה לעונש בכתב ועל-פה.

הטיעון בכתב שהוגש במהלך דיון הטיעונים לעונש (ת/א) התייחס לכלל הנאשמים ובמסגרתו התייחסה המאשימה באופן כללי לנסיבות ביצוע העבירות שעברו הנאשמים בתפקידם כשוטרים במשמר הגבול, בהיותם במדים, עת נשאו בנשק משטרתית שהופקד בידיהם כדי להגן על הציבור ולשמור על ביטחונם (תוך שלעיתים עשו בו שימוש במהלך האירועים). עוד התייחסה המאשימה לתחכום שבו נהגו הנאשמים בחלק מן האירועים ואף לשימוש ברעלות ומסכות פנים כדי למנוע את זיהויים.

המאשימה התייחסה בטיעונה לערכים המוגנים שנפגעו וכן למידת הפגיעה הקשה והמשמעותית בערכים אלה, גם לנוכח כך שמדובר במעשים חוזרים ונשנים שהופסקו רק לאחר שהנאשמים נתפסו.

כן התייחסה המאשימה לכך שמעשי הנאשמים בוצעו בחבורה, כלפי אוכלוסייה מוחלשת שכוחה להתנגד מוגבל תוך ניצול לרעה של כוחם ומעמדם ושל האמון שניתן בהם. כן התייחסה לפערי הכוחות שבין הנאשמים לבין נפגעי העבירה ולהנחת הנאשמים, בהתאם לעובדות כתב האישום, לכך שנפגעי העבירה לא יתלוננו כנגדם בשל היותם שוהים בלתי חוקיים.

המאשימה התייחסה גם לכך שסכומי הכסף שנטלו הנאשמים באירועים השונים אמנם לא היו גבוהים, אך אלו היוו עבור אותם נפגעי עבירה, אשר חיים מן היד לפה, שכר עבודה. כן התייחסה לנזקים הפיזיים שנגרמו לחלק מנפגעי העבירה במהלך האירועים.

המאשימה טענה כי סכומי הפיצויים להם עתרה ביחס לכל אחד מנפגעי העבירה התבססו על נסיבות ביצוע העבירה, מספר הנאשמים שהיו מעורבים בכל אירוע, הנזק שנגרם לכל אחד מנפגעי העבירה במישור הפיזי ומידת האיום.

המאשימה הפנתה לפסיקה לתמיכה בעמדותיה העונשיות.

במהלך דיון הטיעונים לעונש עתרה המאשימה לכבד את ההסדר העונשי הסגור שהושג בעניינם של נאשמים 1 ו-2. המאשימה הוסיפה כי העונש שהוסכם הוא מאוזן וראוי בשים לב לחומרת העבירות שעברו אלה, נסיבות ביצוען ומידת הפגיעה בערכים המוגנים.

בעניינו של נאשם 1 עתרה המאשימה בהתאם להסדר הטיעון לעונש של 48 חודשי מאסר, מאסר על תנאי,

קנס, פיצויים לנפגעי העבירה (בהתאם לפירוט שערכה בעניינו של כל נפגע) וחילוט מכשיר הטלפון הנייד בו עשה שימוש לצורך עבירת השמדת הראיה.

בעניינו של נאשם 2 עתרה המאשימה בהתאם להסדר הטיעון לעונש של 36 חודשי מאסר, מאסר על תנאי, קנס, פיצוי (בהתאם לפירוט שערכה בעניינו של כל נפגע) וחילוט הטלפון הנייד שבאמצעותו צילם את המעשים.

המאשימה טענה כי אף שנאשם 2 נכח בשתי משמרות מתוך ארבע, הרי שחלקו בביצוע העבירות הוא משמעותי וכי הוא זה שנקט באלימות החמורה ביותר.

בענינים של נאשמים 3 ו-4 הושג כאמור הסדר טווח.

בעניינו של נאשם 3 טענה המאשימה כי יש לקבוע שני מתחמי עונש הולם נפרדים.

המאשימה טענה למתחם עונש הולם שנע בין 24 ל-48 חודשי מאסר ביחס לעבירות שבוצעו כלפי נפגעי העבירה, ולמתחם עונש הולם ונפרד ביחס לעבירה של השמדת ראיה שנע בין מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ל-10 חודשי מאסר.

המאשימה עתרה להטיל על נאשם 3 עונש כולל של 28 חודשי מאסר בהתאם להסדר, מאסר על תנאי, פיצויים (בהתאם לפירוט שערכה בעניינו של כל נפגע) וחילוט הטלפון הנייד.

בטיעוניה על-פה, התייחסה המאשימה קונקרטי לעניינו של נאשם 3, היינו לערכים המוגנים שנפגעו על-ידו, למידת הפגיעה בערכים המוגנים ולנסיבות הקשורות בביצוע העבירות לרבות לתחכום בביצוען (בכך שביקש מהמתלוננים את חפציהם ובאמתלה של בדיקה, לקח להם את החפצים), לכך שהוא זה שגנב את הכסף (ולא כפי שטען בפני שירות המבחן), לכך שאין מדובר במעידה חד פעמית (ביצע את העבירות בשתי משמרות שונות ובזמנים שונים וכלפי שני נפגעי עבירה שונים), לכך שביצע חלק מהעבירות כשהוא נושא נשק חם ולתכנון שקדם לביצוע העבירה (הסיכום שלו מבעוד מועד עם נאשם 1 שהם ישובו לשדוד בצוותא במשמרת השנייה).

המאשימה הוסיפה וטענה כי אף שנאשם 3 לא השתמש בעצמו באלימות פיזית (כמו נאשמים 1 ו-2) הוא נושא באחריות לעבירות כמבצע בצוותא, מה עוד שהוא זה שבפועל גנב את הכסף מהארנקים של נפגעי העבירה. כן טענה כי חלקו של נאשם 3 בביצוע עבירת השמדת הראיה הוא המשמעותי והדומיננטי ביותר מבין המעורבים.

באשר לשאלת אחידות הענישה ומדרג הענישה, המאשימה טענה כי לשיטתה יש למקם את עונשו של נאשם 3 יותר קרוב לעונשים שיוטלו על נאשמים 1 ו-2 מאשר לעונש שיוטל על נאשם 4 וזאת לנוכח כך שהוא נמצא בגרעין הקשה של עבירות השוד, והיה חלק מחבורה שלא פעלה באופן חד פעמי.

אף בעניינו של נאשם 4 ניתנה התייחסות קונקרטי בטיעוניה של המאשימה. המאשימה טענה כי יש לקבוע

גם בעניינו שני מתחמי עונש הולם נפרדים.

המאשימה טענה למתחם עונש הולם שנע בין 10 ל-30 חודשי מאסר ביחס לאישום הראשון הקשור לעבירות דרישת הנכס באיומים והפרת האמונים, ולמתחם עונש הולם ונפרד שנע בין מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ל-10 חודשי מאסר ביחס לאישום הנוסף הקשור לעבירת שיבוש מהלכי משפט.

המאשימה עתרה בהתאם להסדר הטיעון לעונש של 11 חודשי מאסר, מאסר על תנאי, קנס, פיצויים (בהתאם לפירוט שערכה בעניינו של כל נפגע) וחילוט הטלפון הנייד.

המאשימה הפנתה בטיעוניה לערכים המוגנים שנפגעו על-ידי נאשם 4, למידת הפגיעה בהם ולנסיבות הקונקרטיות הקשורות בביצוע העבירות על-ידו, לרבות לכך שהעבירות בוצעו על רקע ניצול תפקידו כשוטר, כשהוא נושא נשק חם, כי המעשים בוצעו בחבורה, כי הסכום שנגנב אינו גבוה אך הוא נלקח מאנשים מעוטי יכולת, למניע בגינו ביצע נאשם 4 את העבירות (שכרון כח), לפגיעה בראיות והכשלת ההליך המשפטי ולתחכום שבו בוצעו העבירות.

מאידיך הפנתה המאשימה לכך שאת העבירות ביצע נאשם 4 באופן ספונטני, כי חלקו ומעורבותו הייתה פחותה משל יתר הנאשמים, כי הוא לא נקט באלימות פיזית וכי הסכום שלקח היה נמוך.

המאשימה התייחסה להליך השיקומי שעבר נאשם 4 ולאמור בתסקיר שירות המבחן ועתרה לתת משקל בכורה לאינטרס הציבורי ולא לשיקולי השיקום.

12 **ב"כ נאשם 1** עתר לכבד את ההסדר העונשי שהושג. ב"כ נאשם 1 הפנה לתסקיר שירות המבחן ולנסיבות חייו האישיות של נאשם 1 המשתקפות בתסקיר, לגילו הצעיר, לכך שהוא ניהל אורח חיים נורמטיבי עד לביצוע העבירות, להתקפי החרדה שנגרמו לו לאחר ובעקבות האירועים, לאמפטיה שגילה כלפי נפגעי העבירה, להליך הטיפול המטיב והארוך שעבר ולכך שפניו לשיקום.

בנוסף הפנה להודאת נאשם 1 ולאחריות שלקח על מעשיו. בעניין זה ציין כי הגם שהודאת נאשם 1 ניתנה במהלך ניהול ההוכחות, לא ניתן לומר כי ניהול ההוכחות היה לשוא, שכן ההסדר גובש בעקבות ניהול ההוכחות.

באשר לרכיבי הענישה הנלווים, עתר להורות על פיצויים מינימאליים והוסיף כי עתירת המאשימה לפיצויים בהיקף להם עתרה לא הייתה מבוססת וכי נכון לקבוע סכומי פיצוי בהתאמה לנזק שנגרם לנפגעי העבירה ולסכומים שנלקחו מהם כאמור בכתב האישום על-פי חלוקה שווה בין הנאשמים.

כן עתר לכך שהקנס שיוטל יהיה מתון, והפנה בעניין זה ליכולותיו הכלכליות של נאשם 1 ולכך שהוא עתיד לרצות מאסר לתקופה ממושכת.

ב"כ נאשם 1 טען כי אין לקבל את עתירת המאשימה לחילוט הטלפון הנייד מינימוקים שונים.

13. **ב"כ נאשם 2** עתר אף הוא לכבד את הסדר הטיעון שהושג בין הצדדים וטען לשאר רכיבי הענישה. ב"כ נאשם 2 הפנה לנסיבות ביצוע העבירות ולכך שמדובר בנפגעי עבירה שביקשו להיכנס לישראל ללא אישור בתקופת משבר הקורונה ובכך להעמיד את הציבור בישראל בסכנה. כן הוסיף שהמעשים נעשו על רקע של מציאות מורכבת שהעמידה חיילים צעירים ללא הכשרה מתאימה וללא כלים וסמכות אמיתית להתמודד עם אוכלוסייה אזרחית.

ב"כ נאשם 2 הפנה לאחריות שנאשם 2 לקח על מעשיו כבר בחקירתו הראשונה, לחרטה ולבושה שהביע, לאמפטיה שגילה כלפי נפגעי העבירה, להליך הטיפול המוצלח שעבר ולהמלצת שירות המבחן.

באשר לרכיבים הכלכליים עתר שאלו יהיו מתונים ומאוזנים וייקחו בחשבון את תקופת המאסר שעתיד נאשם 2 לרצות ואת נסיבותיו האישיות של הנאשם והעובדה שמשפחתו היא שתישא בתשלום. כן הוסיף כי הפיצוי העונשי לא אמור להשיב את המצב לקדמותו כבמשפט האזרחי וכי בהתאם לפסיקה, לרבות זו אליה הפנתה המאשימה, נכון להסתפק בפיצוי מתון ביותר.

אף ב"כ נאשם 2 טען כי אין לקבל את עתירת המאשימה לחילוט מכשיר הטלפון הנייד מטעמים שונים.

14. **ב"כ נאשם 3** טענה כי יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד לכלל האירועים, וטענה כי מתחם העונש ההולם נע בין 18 ל-24 חודשי מאסר. ב"כ נאשם 3 עתרה לחרוג ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום ולאמץ את המלצת שירות המבחן להטיל על נאשם 3 עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות לצד צו מבחן ועונש מאסר על תנאי.

לעניין רכיבי הקנס והפיצוי טענה כי אלו צריכים להיות סמליים והצטרפה לטיעונים של ב"כ נאשמים 1 ו-2 לעניין זה. אף ב"כ נאשם 3 טענה כי יש לדחות את עתירת המאשימה לחלט את מכשיר הטלפון הנייד מטעמים שונים.

במסגרת טיעוניה לחרוג ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום, הפנתה ב"כ נאשם 3 לנסיבותיו האישיות של נאשם 3 לרבות לגילו הצעיר בעת ביצוע העבירות ועתה, לשיתוף הפעולה שלו עם שירות מבחן שהוביל לשינוי בתפיסה ובדפוס החשיבה, לטיפול הפרטי שעבר באופן ייזום, להתרשמותה והמלצותיה של המטפלת הפרטית, לעולה מתסקירי שירות המבחן לעניין כך שההליכים המשפטיים היוו גורם הרתעתי עבורו ולהמלצות שירות המבחן.

ב"כ נאשם 3 צרפה פסיקה לתמיכה בטיעוניה.

15. **ב"כ נאשם 4** טען כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי ל-9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.

ב"כ נאשם 4 עתר לחרוג ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום ולהסתפק בהטלת רכיבים כלכליים בדמות

קנס ופיצוי לצד חתימה על התחייבות להימנע מביצוע עבירות. לחלופין עתר להסתפק בעונש של של"צ.

לעניין הפיצוי טען ב"כ נאשם 4 כי נאשם 4 לקח כסף רק ממתלונן אחד ואין סיבה להטיל עליו לפצות את שני המתלוננים. עוד טען ב"כ נאשם 4 כי גובה הפיצוי לו עתרה המאשימה אינו סביר ואינו מידתי ביחס לסכום הכסף שנאשם 4 לקח מהמתלונן. לצד זאת, הוסיף כי ניתן לאזן את רכיבי הענישה האחרים להם עתרה המאשימה באמצעות הטלת פיצוי משמעותי.

ב"כ נאשם 4 הפנה בטיעונו לתיקון המשמעותי שנערך בכתב האישום בעניינו ולמידת הפגיעה המצומצמת בערכים המוגנים על-ידו. באשר לנסיבות ביצוע העבירות, הפנה לחלקו המינורי של נאשם 4 בביצוע העבירות שהתמצה בנוכחותו במקום, לכך שהוא לא היה חלק מהמסכת העבריינית, לסכום הכסף הנמוך שלקח, לכך שביצע את מעשיו כתוצאה מלחץ חברתי ועל מנת לרצות את חבריו לצוות, לכך שמדובר במעידה חד פעמית ובדפוס התנהגות שאינו הולם את התנהלותו, לכך שהוא לא הפעיל אלימות פיזית או איומים מילוליים ולכך שהוא לא עשה שימוש בנשק לצורך ביצוע העבירה ולא כיוון אותו למי מהמתלוננים.

בנוסף הפנה לכך שבעת ביצוע העבירות שהה נאשם 4 לראשונה בחייו בגזרה זו וכן לכך שהוא לא הכיר את אופי הפעילות בגזרה.

ביחס לעבירה של שיבוש הליכי משפט טען ב"כ נאשם 4 כי אין מידע באשר להיקף החומר שנאשם 4 מחק מהטלפון הנייד ונתון זה צריך להיזקק לזכותו. כן הוסיף כי מחיקת החומר מהטלפון הנייד לא שיבשה את חשיפת הפרשה.

ב"כ נאשם 4 הפנה לכך שנאשם 4 שירת שירות צבאי למעלה משנתיים כלוחם, כי הוא היה חייל מוערך ופוטר מהמשך השירות הצבאי בשל האירוע. כן הפנה לתקופה בה היה במעצר של ממש, לכך ששהה במעצר בתנאי הפרדה, למשך הזמן הממושך בו הוא היה נתון בתנאים מגבילים, לפגיעה במטה לחמו, לתחושת הבושה שחש כנאשם בפלילים ולפגיעה בו ובמשפחתו בשל סילוקו מהצבא.

ב"כ נאשם 4 עתר לנתק רעיונית ומשפטית את נאשם 4 מהפרשייה הכללית שבתיק וזאת הן בשל נתוני המעשה והעושה.

כן הפנה להליך הטיפולי המשמעותי שעבר נאשם 4 במשך כשנה וחצי כעולה מתסקיר שירות המבחן, למאפייני אישיותו ודפוסי התנהגותו הנורמטיביים בהעדר עבר פלילי לתרומתו כמתנדב בחברה, לשיתוף הפעולה שלו עם שירות המבחן, לכך שהוא השלים שנת לימוד אקדמית, ולהמלצת שירות המבחן, אף שטען כי מדובר בהמלצה מחמירה יתר על הנדרש.

ב"כ נאשם 4 צרף אסופת מסמכים לתמיכה בטיעונו.

16. הנאשמים אמרו את דברם.

נאשם 1 מסר כי עשה טעות, הביע את צערו על הפגיעה בנפגעי העבירה ובמשפחתו ולקח אחריות מלאה על מעשיו.

נאשם 2 הביע את צערו על מעשיו והוסיף כי הוא לוקח עליהם אחריות.

נאשם 3 מסר כי הוא חש כיום בוגר יותר, כי הוא עבר תהליך משמעותי, כי הוא מתכוון להמשיך ולקבל טיפול גם לאחר שההליך יסתיים, כי הוא הבין את חומרת מעשיו, כי הוא חש חרטה עמוקה על מעשיו וכי הוא לוקח עליהם אחריות מלאה.

נאשם 4 מסר כי הוא לוקח אחריות מלאה על מעשיו והביע צער כלפי נפגעי העבירה.

כן מסר כי התקופה בה שהה בתנאים מגבילים הקשתה עליו ועל משפחתו גם במישור הנפשי וגם במישור הכלכלי. בהמשך הוסיף כי בכוונתו לפנות ללימודים אקדמיים וללמוד משפטים באוניברסיטה העברית.

דין והכרעה

17. בענייננו הושגו הסדרי טיעון "סגורים" ביחס לרכיב המאסר בעניינם של נאשם 1 ו-2 (48 ו-36 חודשי מאסר, בהתאמה) ואילו בעניינם של נאשמים 3 ו-4 הושגו הסדרים מסוג "הסדר טווח", שהרף העליון שלו בענייננו של נאשם 3 עומד על 28 חודשי מאסר ובענייננו של נאשם 4 על 11 חודשי מאסר.

בפסיקת בית המשפט העליון קיימות גישות שונות ביחס לשאלה האם במסגרת הסדרים "סגורים" או הסדרי "טווח" פטור בית המשפט מחובתו לקבוע מתחם עונש הולם. מחד, קיימת גישה לפיה קביעת מתחם עונש הולם על-ידי בית המשפט היא אמירה נורמטיבית של בית המשפט אשר צריכה להיאמר ללא קשר להסדר שבין הצדדים. מאידך, קיימת גישה לפיה בנסיבות דומות, של הסדרים "סגורים" או הסדרי "טווח", אין מקום לקביעת מתחמי עונש הולם. לעניין הגישות השונות ראו למשל ע"פ 8109/15 **אביטן נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 09.06.2016), פסקה 8.

לצד אלה, קיימת גם גישת ביניים לפיה במקרים שכאלה אין צורך בהרחבה ובפירוט של מתחם העונש ההולם. צורך שכזה יכול לקום בעיקר עת מוצא בית המשפט להטיל עונש שסוטה מהעונש המוסכם או שנמצא הוא מחוץ לטווח המוסכם. בעניין זה ראו למשל ע"פ 6943/16 **גלקין נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 28.01.2018), פסקה 3.

נוכח אופי ההסדרים בתיק זה והעונשים שמצאתי להטיל על הנאשמים סבורני כי אין הכרח לשרטט במדויק את גבולות מתחמי העונש ההולם בענייננו, אף שמוצא אני לציין כי מקבל אני את עמדת ב"כ נאשמים 3 ו-4 לפיה ראוי היה לקבוע מתחם עונש הולם אחד לכלל האישומים בעניינם, וזאת לנוכח הקשר ההדוק שבין העבירות שבאישומים השונים. כמו כן סבורני כי הרף התחתון של מתחם העונש ההולם בעניינם של נאשמים 3 ו-4 צריך להיות גבוה מזה שלו עתרו ב"כ נאשמים 3 ו-4.

אחר כל זאת, פטור בלא כלום אי אפשר, וכדי להבין את מסקנתי בדבר העונש הראוי, מצאתי לעמוד גם על

השיקולים שמגבשים על דרך כלל את מתחם העונש ההולם.

18. הנאשמים עברו עבירות קשות ומגונות. הנאשמים פגעו בערכים המוגנים של שמירה על שלמות גופם, שלומם, כבודם, קניינם ושלוות רוחם של המתלוננים. בהינתן שהנאשמים היו שוטרי משמר הגבול והעבירות בוצעו אגב פעילות מבצעית פגעו הם גם באמון ובתדמית של גורמי אכיפת החוק ואף של המדינה עצמה.

19. מידת הפגיעה בערכים המוגנים בענייננו היא גבוהה. מדובר בפרשה קשה של שוטרי מג"ב שמעלו בתפקידם ופגעו מכח השררה בנפגעי העבירה - פלסטינים שביקשו להיכנס לישראל - תוך שהם מנצלים את חולשתם שאלו יחששו ויתקשו לפנות לרשויות להתלונן בשל היותם שוהים בלתי חוקיים. הנאשמים, שחלקם, בחלק מהמקרים, עטו רעלות ומסיכות פנים בכדי להקשות על זיהויים, השתמשו בכח כלפי הקורבנות תוך שהם מאיימים עליהם, מכים ומשפילים אותם, מכוונים עליהם את נשקם ושוודדים את כספם תוך שהם מציגים מצג שווא בפני הקורבנות כאילו הם בודקים אותם ועורכים חיפוש על גופם, כשבמקביל נאשם אחר לקח לניידת את התעודות והארנקים של הפלסטינים באצטלה של בדיקה וגנב משם כסף.

בעניינם של נאשמים 1-3 אין מדובר במעידה חד פעמית אלא במה שנראה כמו "שיטה" שאימצו להם להטיל מורא ולשדוד את המתלוננים. בחלק מהמקרים, חלק מהנאשמים אף תיעדו את האלימות בה נקטו כלפי הנפגעים באמצעות מכשירי הטלפון הנייד שלהם.

כפי שצוין, הנאשמים הסבו נזק לא רק לתדמית גורמי אכיפת החוק אלא גם לשמה הטוב של מדינת ישראל שאגב ניהול מערכה קשה אל מול גורמים עוינים, שונים ורבים המבקשים לפגוע בה וביושביה, נאבקת להוכיח את מוסריותה וטוהר נשקה בכל זירה אפשרית, גם בהקשר של ההתנהלות אל מול האוכלוסיה הפלסטינית.

בבסיסה של כל עבירת שוד עומד הרצון לקחת מקניינו של האחר וזאת תוך שימוש באלימות פיזית או מילולית. לא אחת הדגיש בית המשפט העליון את הצורך לעקור עבירה זו המטילה אימה על הציבור, ואשר פוטנציאל ההסלמה לפגיעה פיזית ונפשית בנפגעי העבירה הוא ממשי, באמצעות ענישה מרתיעה. ראו למשל ע"פ 5265/12 עמור נ' **מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 27.12.2012), פסקה 8:

"...עבירה זו אסור לה שתקנה אחיזה במחוזותינו ועלינו לפעול לעוקרה היכן שניתן. עבירת השוד פוגעת בציבור הקורבנות המסוים במסגרת האירוע, כמו גם בכלל האוכלוסייה כאשר גורמים עבריינים מאיימים על שלומה ורווחתה. על בתי המשפט להעביר מסר מרתיע לכל מי שבוחר להשיג רווח 'קל' בדרך עבריינית תוך פגיעה באנשים תמימים הנקרים בדרכם. כאמור, בנסיבות רגילות הרתעה זו צריכה לכלול מאסר בפועל."

באשר לנסיבות הייחודיות בהן בוצעו העבירות ראו ע"פ 3027/13 **דהוקרקר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 4.12.2013) (להלן: "עניין דהוקרקר"), פסקה 12:

"[...] הוא ביצע את העבירות בשעה שלבש מדי שיטור ונשא נשק שהופקד בידיו כדי להגן על הציבור ולשמור על בטחונו. בכך ניצל המערער לרעה את תפקידו, את מעמדו ואת האמון שניתן בו, ובתוך כך פגע בכבודם, בחירותם ובקניינם של בני אוכלוסיה מוחלשת אשר כוחם להתנגד מוגבל מלכתחילה. אך לאחרונה ציינתי כי 'כאשר עסקינן בקבוצת אוכלוסיה מוחלשת, חסרה היא חלק משכבת ההגנה של האוכלוסייה הכללית, באשר אין היא נוטה לרתום לעזרתה את הגנת המשטרה והחוק בשל חששה מפניהם. דווקא בשל כך יש להחמיר בעונשו של מי שמבקש לפגוע בה' [...] לכך יש להוסיף כי את תופעת ניצול הכוח והשפלת הזולת תוך ביזוי המדים יש לעקור מהשורש, שכן 'מעשים כדוגמת המעשים הנוכחיים גורמים לאבדן אמון בציבור לובשי המדים, וממילא מקשים על תפקודם של חיילים ושוטרים המבצעים את עבודתם כחוק"

כן ראו ע"פ 1795/06 יוספי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 24.7.2006) (להלן: עניין יוספי"), פסקה 12:

"[...] העבירות שמדובר בהן קשות, ויותר מכך מכוערות ומוציאות את דיבתה של מדינת ישראל רעה. המדים והנשק שנתנה מדינת ישראל למערער וחבריו כדי להגן על אינטרסים חוקיים של המדינה ושל חייליה, נוצלו במקרה הנוכחי בדרך המצביעה על אובדן מוחלט של ערכים. מעשים כדוגמת המעשים הנוכחיים גורמים לאובדן אמון בציבור לובשי המדים, וממילא מקשים על תפקודם של חיילים ושוטרים המבצעים את עבודתם כחוק".

20. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות נתתי משקל לנזק הפיזי, הנפשי והקנייני שנגרם לנפגעי העבירה; לנזק שעלול היה להיגרם לנפגעי העבירה לו אחד מהאירועים היה מסתבך; לכך שהעבירות בוצעו על-ידי אנשי אכיפת חוק; לכך שהעבירות בוצעו תוך שיתוף פעולה של מספר נאשמים; לריבוי נפגעי העבירה ולריבוי המקרים ומועדי ביצוע העבירה (לא בעניינו של נאשם 4); לתכנון המוקדם; לפערי הכוחות שבין הנאשמים שפעלו מכח השררה, כשהם מצויידיים בכלי נשק ומדים לבין נפגעי העבירה המשתייכים לאוכלוסיה אזרחית; לביזוי וההשפלה שהיו נלווים למעשי חלק מהנאשמים בחלק מהאירועים (למשל אמירת נאשם 1 כלפי אחד הנפגעים שבכה: "למה אתה בוכה כמו קוקסינל" או הכאת נאשם 2 את אחד הנפגעים באמצעות מקל מספר רב של פעמים תוך כדי שהוא שר "אן-דן-דינו סוף על הקטינו"); למעילה במשימות שהוטלו על הנאשמים ולהפרת האמונים מצדם; לשיבוש החקירה או השמדת הראיה באישום האחרון; לניצול הקושי של נפגעי העבירה להתלונן בשל מעמדם; לנזק התדמיתי שנגרם לכוחות האכיפה ולמדינה ולחלקו של כל אחד מהנאשמים בביצוע העבירות.

לצד כל האמור נתתי דעתי גם לכך שהיקף הרכוש שנשדד או נגנב לא היה גבוה במיוחד בכל אחד מהמקרים ואף במצטבר (הגם שמנקודת מבט של נפגעי העבירה, שברובם הם פועלים קשי יום, מדובר בסכומים משמעותיים ביותר, לעיתים בשווי של משכורת עבור ימי עבודה מלאים) ואף לכך שהנזק הפיזי שנגרם בכל האירועים לא היה משמעותי.

נתתי דעתי גם לכך שהנאשמים, צעירים בשירות חובה, ביצעו את העבירות אגב משימה בטחונית אליה נשלחו

מטעם המדינה (אבטחת פרצה בגדר ההפרדה במטרה למנוע כניסה של פלסטינים, חלקם ללא אישורי כניסה, לשטח ישראל, בתקופת הקורונה, תקופה שבה נסגר המעבר לכניסת פועלים משטחי הרשות לתחומי מדינת ישראל - עובדה 2 לחלק הכללי של כתבי האישום). משימה זו היא משימה מורכבת ובעלת מספר היבטים יחודיים, לרבות כאלו הקשורים לממשק עם אוכלוסיה אזרחית שמבקשת להכנס למדינה בניגוד לדין (ראו בהקשר דומה ע"פ 89671/07 סחייק נ' **מדינת ישראל** [פורסם בנבו, 14.1.2008] [להלן: "עניין סחייק"], פסקה ה(6)). אין בדבריי אלו כדי חלילה להצדיק או להכשיר את ההתנהלות הפסולה מכל וכל של הנאשמים. כפי שצוין, דווקא מאנשי אכיפת חוק מצופה לפעול על פי החוק, בפרט אל מול אוכלוסיה אזרחית. עם זאת, בדבריי אלו ביקשתי אך לשפוך אור על המציאות המורכבת שבה פעלו הנאשמים, כשחלקם לא היו מנוסים במשימה שכזו.

באופן קונקרטי, בעניינו של נאשם 3 נתתי משקל לתכנון שקדם לביצוע העבירות לרבות לסיכום בינו לבין נאשם 1 לבצע את העבירות עוד לפני תחילת המשמרת; לכך שבעניינו אין מדובר ב"מעידה" חד פעמית שכן זה עבר עבירות בשתי משמרות שונות כלפי שני אנשים שונים. כן נתתי דעתי לחלקו המשמעותי באירוע הקשור להשמדת הראיה.

לצד זאת, נתתי משקל לכך שנאשם 3 לא נקט בעצמו באלימות פיזית כלפי המתלוננים. כן נתתי משקל לסכומי הכסף הנמוכים שגנב (בהם התחלק עם נאשם 1).

ביחס לנאשם 4 נתתי משקל לכך שחלקו במסכת העבריינית לא היה משמעותי (אף שהוא ביצע מספר פעולות מול נפגע העבירה הרלוונטי ולא רק גנב את כספו); לכך שהוא לא נקט באלימות פיזית; לכך שהוא היה מעורב במקרה אחד ולסכום הכסף הלא משמעותי שנטל.

21. מנעד הענישה בעבירות שבהן הורשעו הנאשמים הוא רחב כקשת מקרי השוד והאלימות האפשריים והוא תלוי נסיבות ה"עושה" לרבות גילו של הנאשם, עברו הפלילי, נסיבות חייו האישיות ובשאלה האם זה שולב בהליך שיקומי אך בעיקר בנסיבות ה"מעשה" לרבות אופי הפגיעה, טיבו ושוויו של הרכוש שנשדד, הנזק הפיזי והנפשי שנגרם, אופי האלימות שננקטה, האם העבירה בוצעה בצוותא עם אחרים, האם תוך שימוש בנשק ואם כן מהו סוג הנשק ומהו אופן השימוש שנעשה בו, התכנון שקדם לביצוע העבירה, תפקידו ומעמדו של הנאשם, פערי הכוחות שלו מול נפגע העבירה והמניע שעמד ביסוד ביצוע העבירות ועוד כהנה וכהנה נסיבות המשפיעות על חומרתו של האירוע.

בע"פ 8526/12 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 11.3.2013) שאותו צרפה המאשימה דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם, שוטר משמר הגבול, שהורשע בעבירות שוד ותקיפה סתם והותיר על כנו עונש של 4 שנות מאסר. במקרה זה שדד הנאשם, שהיה לבוש מדים ונשא נשק, בצוותא עם קטין, 15 פועלים שחלקם היו שוהים בלתי חוקיים כסף מזומן ומכשירי טלפון ניידים, וזאת תוך שימוש בגז פלפל בו עשה שימוש כלפי ידו של אחד המתלוננים.

בת"פ 36511-09-14 (מחוזי-מרכז) **מדינת ישראל נ' גדייב ואח'** (פורסם בנבו, 19.1.2016) גזר בית המשפט המחוזי על נאשמים 1 ו-2 שהורשעו בעבירות של שוד, 3 עבירות של הסגת גבול, 3 עבירות של שימוש לרעה בכח המשרה, 3 עבירות של מרמה והפרת אמונים, גניבה, שיבוש מהלכי המשפט והחזקת נשק (ע"י אחד הנאשמים) עונש של 36 חודשי מאסר. במקרה זה הנאשמים, ששירתו במשמר הגבול, שדדו עובדים באתרי בנייה בתואנה של חיפוש בכליהם. על מעורב נוסף הוטלו 20 חודשי מאסר.

בעניין דהוקרקר אותו צרפה המאשימה דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם, שוטר משמר הגבול, שהורשע בשתי עבירות של שוד ובשתי עבירות של ניסיון לשוד אותן ביצע כלפי בני מיעוטים בעת שלבש מדים ונשא נשק והותיר על כנו עונש של שנתיים מאסר בפועל. במקרה זה הנאשם, בצוותא עם אחרים, בשתי הזדמנויות, שדד את רכושם של בני מיעוטים בטענה שבכוונתו לבדוק אותם. במקרה זה לא ננקטה אלימות פיזית.

בת"פ (מחוזי-ים) 8973-06-12 **מדינת ישראל נ' חנון ואח'** (פורסם בנבו, 12.10.2015) שגם אותו צרפה המאשימה גזר בית המשפט המחוזי על נאשמים 1 ו-3 (שותפיו של דהוקרקר הנ"ל), שהורשעו במספר עבירות של שוד בנסיבות מחמירות, ניסיון שוד ועבירות נוספות, עונש של 32 חודשי מאסר על נאשם 1 ו-27 חודשי מאסר על נאשם 3.

בעניין יוספי דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע בארבע עבירות של שוד, ארבע עבירות של שימוש לרעה בכוח המשרה, תקיפה בנסיבות מחמירות וחבלה במזיד לרכב, והותיר על כנו עונש של 18 חודשי מאסר. במקרה זה הנאשם, ששימש כשוטר במשמר הגבול, יחד עם אחרים, ניצלו את שהותם בעיר חברון והתנכלו לתושבי העיר הערביים ולרכושם, שדדו חנויות, גנבו רכוש וגרמו נזק לכלי רכב.

בעניין סחייק דחה בית המשפט העליון גם את ערעורו של נאשם נוסף מהפרשה שנדונה בעניין יוספי הנ"ל. באותו מקרה הנאשם הורשע בביצוע חמש עבירות שוד וחמש עבירות של שימוש לרעה בכוח המשרה ונדון לעונש של 20 חודשי מאסר.

בע"פ 190/15 **פפו נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 14.4.2015) דחה בית המשפט העליון את ערעורם של נאשמים, מתנדבים במשמר האזרחי, שבהיותם על משמרתם, הגיעו בניגוד להנחיות לבתי עסק של נתינים זרים מארתיראה, שרובם שהו שלא כדין בישראל וביצעו שורה של מעשי שוד, גניבה, תקיפה והיזק לרכוש, ואשר נדונו ל-17 חודשי מאסר.

בע"פ 4168/09 **פרץ נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 1.10.2009) דחה בית המשפט העליון את ערעורם של נאשמים, שוטרי מג"ב שדרשו משהים בלתי חוקיים את תכולת כיסיהם-כסף מזומן ומכשירי טלפון ניידים. נאשם 1 הורשע בעבירות של שימוש לרעה בכח המשרה, תקיפה כדי לבצע עבירה ודרישת נכס באיומים ובית המשפט הותיר על כנו עונש של 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.

נאשם 2 הורשע בעבירות של שימוש לרעה בכוח המשרה וסיוע לדרישת נכס באיומים ובית המשפט העליון הותיר על כנו עונש של 4 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות.

המאשימה צרפה בנוסף פסיקה בעבירות של דרישת נכס באיומים ושיבוש מהלכי משפט.

כך למשל צרפה את:

ת"פ (מחוזי-ב"ש) 18347-01-19 **ישראל נ' טרקין** (פורסם באתר בית המשפט, 12.9.2019) שניתן על-ידי מותב זה בו נגזר על נאשם שהורשע בעבירה של דרישת נכס באיומים עונש של 18 חודשי מאסר. במקרה זה הנאשם נכנס לסניף דואר ודרש באמצעות פתק כסף.

ת"פ (מחוזי-י-ם) 38168-01-16 **מדינת ישראל נ' אולמרט** (פורסם בנבו, 10.2.2016) גזר בית המשפט המחוזי על נאשם שהורשע בשתי עבירות של שיבוש מהלכי משפט 6 חודשי מאסר מתוכם חמישה חודשים לריצוי בחופף לעונש מאסר קודם שהושת על הנאשם.

נאשם 2 צרף פסיקה לעניין רכיב הפיצוי.

כך צרף למשל את ת"פ (מחוזי-י-ם) 15902-09-18 **מדינת ישראל נ' אשקר** (פורסם בנבו, 17.2.2020) במסגרתו גזר בית המשפט המחוזי על נאשם 2 שהורשע בשלוש עבירות של סיוע לשוד ושלוש עבירות של שימוש לרעה בכח המשרה עונש של 9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ופיצוי של כל אחד מהמתלוננים בסך של 500 ₪ (סה"כ 3,000 ₪ לכולם). במקרה זה נאשם 2 יחד עם נאשם 1 עת שירתו כשוטרים ביחידת התחבורה של מג"ב, עצרו רכבים ושדדו כסף באמתלא של חיפוש בכליהם. נאשם 2 משך בהמלצת בית המשפט ערעור שהגיש על חומרת העונש (**ע"פ 3003/20 ראשד נ' מדינת ישראל**).

בנוסף, בכדי לבסס את טענתו לפיה לא נהוג להטיל עיצום כספי בבית הדין הצבאי, צרף ב"כ נאשם 2 גזר דין של נאשם שהורשע בבית הדין הצבאי בעבירה של גרימת מוות ברשלנות במסגרתו הוטל על הנאשם עונש של 7 חודשי מאסר ללא רכיב של פיצוי (עורף (מרכז) 37/13 **התובע הצבאי נ' סמ"ר מ. מ** [פורסם בנבו, 16.6.2013]).

נאשם 3 צרף למשל את ת"פ (מחוזי-חיפה) 404-12-16 **מדינת ישראל נ' אבו זעים** (פורסם בנבו, 24.1.2018) בו נגזר על נאשם שהורשע בעבירה של שוד בנסיבות מחמירות עונש של של"צ ומבחן משיקולי שיקום ונסיבות אישיות של הנאשם. במקרה זה שדד הנאשם יחד עם שלושה אחרים מכשיר טלפון נייד מידיו של המתלונן תוך כדי תקיפתו;

את ת"פ 34457-12-13 (מחוזי-י-ם) 34457-12-13 **מדינת ישראל נ' דוברובולסקי** (פורסם בנבו, 12.10.2015) בו גזר בית המשפט המחוזי על נאשם שהורשע בעבירות של שוד מזויין, תקיפת זקן הגורמת

חבלה והפרעה לעובד ציבור עונש של 12 חודשי מאסר מטעמי שיקום. במקרה זה תקף הנאשם עובר אורח ברחוב בדרישה שיביא לו כסף או סיגריות ודקר אותו בבית החזה האחורי;

את ת"פ (מחוזי- ת"א) 55826-08-17 **מדינת ישראל נ' סעדון** (פורסם בנבו, 16.9.2018) בו גזר בית המשפט המחוזי על נאשמת 2 שהורשעה בשלוש עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, שוד בנסיבות מחמירות וסיוע לשוד בסיבות מחמירות 6 חודשי מאסר שיירוצו בעבודות שירות מטעמי שיקום ומצבה הנפשי והרפואי.

נאשם 4 צרף למשל את ע"פ 7353/18 **חדד נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 1.5.2019) בו קיבל בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע בעבירה של דרישת נכס באיומים והעמיד את עונשו על של"צ בהיקף של 300 שעות חלף 5 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות בשל ההליך השיקומי שעבר הנאשם. במקרה זה תקף הנאשם מתלוננת שהתנגדה על מנת לקחת ממנה את מכשיר הטלפון הנייד וכשזו זרקה את הטלפון מידה נטל אותו ונמלט;

את ת"פ (מחוזי - ב"ש) 19956-05-21 **מדינת ישראל נ' טובול** (פורסם בנבו, 3.10.2022) שניתן על-ידי מותב זה בו נגזר על נאשם שהורשע בעבירה של דרישת נכס באיומים עונש של של"צ בהיקף של 180 שעות מטעמי שיקום ונסיבות ייחודיות ברקע ביצוע העבירה. במקרה זה דרש הנאשם מבעל חנות מכולת כסף תוך איום באמצעות קופת צדקה שהייתה במקום וששימשה אותו כנשק קר, ובהמשך נטל מספר אלפי שקלים;

את ת"פ (מחוזי- ב"ש) 47577-01-23 **מדינת ישראל נ' סולומון** (פורסם בנבו, 11.5.2023) בו גזר בית המשפט המחוזי על נאשם 3 שהורשע בעבירות של סיוע לדרישת נכס באיומים, סיוע לקבלת דבר בנסיבות מחמירות וסיוע לסחיטה באיומים עונש של 9 חודשי מאסר. עונש זה היה פרי אימוץ הסדר "סגור" לעניין העונש שהתבסס על קשיים ראייתיים משמעותיים בעניינו של אותו נאשם.

יצוין, כי בכל הפסיקה שהוצגה לעיל מתוך הפסיקה שאליה הפנו ב"כ נאשמים 3 ו-4, הנאשמים לא היו אנשי אכיפת חוק ולא עברו העבירות אנג פועילות מבצעית.

22. בקביעת עונשם של הנאשמים, נתתי משקל גם להודאת הנאשמים, הודאה שיש בה משום קבלת אחריות וחיסכון מסוים בזמן שיפוטי; לפגיעה בחירות שחוו במהלך תקופת המעצר והשהות בתנאים מגבילים; לנזק שנגרם עד עתה לנאשמים כתוצאה מביצוע העבירות, לרבות ההדחה מהשירות והפגיעה בעיסוק; לפגיעה של העונשים בנאשמים ובמשפחתם, לכך שמדובר בנאשמים ללא עבר פלילי, לגילם הצעיר של הנאשמים ולנסיבות החיים האישיות והמשפחתיות של כל אחד מהם. כן נתתי משקל לכך שכל אחד מהנאשמים שירת שירות צבאי קרבי ומשמעותי במשמר הגבול ובכך תרם, עובר לביצוע העבירות, לבטחון המדינה.

בעניינם של נאשמים 1 ו-2 נתתי דעתי גם לתסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינם ולהלכות לעניין כיבוד

הסדרי טיעון, כשלא מצאתי טעם ממשי שלא לכבד במקרה זה את ההסדר העונשי אליו הגיעו הצדדים. לא למותר לציין, כי ב"כ נאשם 2 עצמו עמד על קיום ההסדר העונשי אליו הגיע עם המאשימה, חרף ההמלצה העונשית של שירות המבחן, וטוב עשה.

בעניינו של נאשם 3 נתתי משקל לשיתוף הפעולה שלו עם שירות מבחן, להתמדה בהליך הטיפולי, לטיפול הפרטי בו הוא השתלב באופן ייזום, לחרטה הכנה שהביע ולרצון להשתתף בהליך של צדק מאחה שמעיד על כנות החרטה, לכך שהוא הורתע מעצם ההליך הפלילי שהתנהל מולו, לאורח החיים הנורמטיבי שהוא מנהל ולסיכויי השיקום הגבוהים אותם העריכו גורמי הטיפול.

אף בעניינו של נאשם 4 נתתי משקל להליך הטיפולי הארוך והמשמעותי שעבר, למוטיבציה ולשיתוף הפעולה המלא שלו עם גורמי הטיפול, להתרשמות שירות המבחן שהוא אינו בעל מאפיינים עברייניים, להערכת שירות המבחן כי הוא מסוגל לערוך התמודדות פנימית וביקורתית ובעל יכולות יציבות והסתגלות ולכך שההליכים המשפטיים, לרבות הליכי המעצר, מהווים עבורו גורמים מטלטלים ומרתיעים. כן נתתי משקל להמלצה העונשית של שירות המבחן להטיל עליו עונש מאסר לריצוי בעבודות שירות.

באשר להמלצות שירות המבחן אציין, כי לעיתים בית המשפט מוצא לאמץ המלצות אלו ולעיתים לא. המלצות שירות המבחן כשמן כן הן. המלצות לבית המשפט הפררוגטיבה שלא לקבל המלצות אלו באשר שוקל הוא שיקולים רחבים מאלו ששוקל שירות המבחן, אשר מטבע הדברים מתמקד בשיקול שיקומו של הנאשם.

כך, בענייננו יש לתת ביטוי מתאים גם לשיקולי הגמול (הקשורים במעשים, העבירות בנסיבותיהן ומידת האשם) בעניינו של כל אחד מהנאשמים, אך גם לשיקולי ההרתעה הנדרשים, הן האישית והן של הרבים.

מדרג הענישה

23. בענייננו מדובר בפרשה אחת בה היו מעורבים חמישה נאשמים שביצעו מעשים דומים. על פניו היה מקום להחיל את עקרון אחידות הענישה, ולא היא. חרף העשייה המשותפת וחרף הנסיבות האישיות הכלליות הדומות (גיל צעיר, שירות במג"ב בעת ביצוע העבירות, העדר עבר פלילי), חלקם של הנאשמים בהיקף ביצוע העבירות, בחומרתן ובנסיבות ביצוען אינו שווה והבחנה זו צריכה להשתקף בענישה שתוטל על כל אחד מהם.

ההסדרים ה"סגורים" אליהם הגיעו הצדדים בעניינם של נאשמים 1 ו-2 משקפים מדרג נכון וראוי בעניינם של אלה.

נאשם 1 שימש כאמור כמפקד כח המשימה והורשע בכל חמשת האישומים. הוא פעל בשיתוף פעולה עם הנאשמים השונים, נקט באלימות פיזית ומילולית, שדד, ושיבש ההליכים.

אף נאשם 2 עבר עבירות קשות מספר פעמים, כלפי מספר מתלוננים, נקט באלימות פיזית קשה ביותר, השפיל ותיעד

בסיכומיה המאשימה טענה כי יש למקם את עונשו של נאשם 3 מתחת לאלה של נאשמים 1 ו-2. עמדה זו קיבלה ביטוי גם בהסדר אליו הגיעה עם נאשם 3 שהרי בעוד שעם נאשם 1 ההסדר ה"סגור" היה של 48 חודשי מאסר ועם נאשם 2 של 36 חודשי מאסר, בעניינו של נאשם 3 ההסדר לא היה "סגור" והמאשימה רק הגבילה עצמה ל-28 חודשי מאסר בעוד שההגנה יכלה לטעון לעונש באופן חופשי.

המאשימה הוסיפה כי עונשו של נאשם 3 צריך להיות קרוב יותר לעונשם של נאשמים 1 ו-2 מאשר לעונשו של נאשם 4, שחלקו במעשים קטן עוד יותר.

באופן עקרוני עמדה זו של המאשימה מקובלת עלי. היקף המעשים של נאשם 3 וחומרתם אינם דומים בהיקפם ובחומרתם לאלה של נאשמים 1 ו-2. כזכור, נאשם 3 כלל לא נקט בעצמו באלימות פיזית.

עם זאת, נאשם 3 כשל מספר פעמים, כלפי מספר קרובות, תכנן מעשיו מבעוד מועד עם נאשם 1, היה פעיל באופן אקטיבי במעשי השוד (מילא את תפקיד הגניבה, בעורמה) ואף נטל חלק משמעותי באירוע השמדת הראיה. מעשים אלה מצדיקים הטלת עונש חמור.

הגם שעונשו של נאשם 3 צריך להיות "קרוב" יותר לעונשם של נאשמים 1 ו-2 מאשר לזה של נאשם 4, סבורני כי לא נכון שזה יהיה "קרוב ממש". הקרבה הרעיונית בין העונשים צריכה לבוא לידי ביטוי בהטלת עונש של מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריה לתקופה משמעותית, ואולם לנוכח הליכי השיקום שזה עבר והפרוגנוזה השיקומית החיובית בעניינו, תקופת המאסר שתוטל עליו תהיה קצרה באופן ממשי מאלה של נאשמים 1 ו-2, ומאלה שהולמים את מעשיו הוא.

לעניין הטלת עונש שנמצא מחוץ למתחם העונש ההולם אך כזה הכולל רכיב של מאסר בפועל ראו בין היתר ע"פ 4876/15 פלוני נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 03.12.15); רע"פ 4795/11 אבו זאיד נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 27.06.11); רע"פ 262/14 נאשף נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 22.01.14); רע"פ 5354/12 קובר נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 12.07.12); ע"פ 826/19 יונג נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 21.11.19); ע"פ 8915/18 מועזיז נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 25.07.19).

עוד אציין, כי השתת עונש של מאסר בפועל על נאשם 3 לא רק שהיא נדרשת לנוכח חומרת מעשיו, שאינם מאפשרים מתן משקל בלעדי לשיקול השיקום, אלא שלא ניתן לומר גם שהיא בהכרח תהרוס את ההליך השיקומי בו החל. כידוע, גם בבית הסוהר ישנם הליכי שיקום מגוונים שבהם יוכל נאשם 3 להשתלב, כך שלא מדובר במשחק סכום אפס - שיקום בקהילה או העדר שיקום בבית הסוהר, אף שהליכי שיקום בקהילה הם טבעיים יותר. בעניין זה ראו למשל החלטתו של השופט נ' סולברג בבש"פ 5784/23 עזרא נ' מדינת ישראל (פורסם באתר בתי המשפט, 6.9.2023), פסקה 23.

אין מחלוקת, כי עונשו של נאשם 4 צריך להיות קל מזה של נאשם 3. ההסדר אליו הגיעה המאשימה עמו משקף עמדה זו. כזכור, בעוד שבהתאם להסדר עם נאשם 3 הגבילה עצמה המאשימה לטעון לעונש מאסר של

28 חודשים, בעניינו של נאשם 4 הגבילה עצמה המאשימה בהסדר לטעון לעונש מאסר של 11 חודשים.

חלקו של נאשם 4 במסכת העבריינית לא היה משמעותי. נאשם 4 היה מעורב במקרה אחד וגם בו הוא לא נקט באלימות פיזית. היקף מעורבותו העבריינית המוגבל לצד השתלבותו בהליכי הטיפול והשיקום וההמלצה החיובית של שירות המבחן, מצדיקים הימנעות מהטלת עונש מאסר מאחורי סורג ובריא, אף לתקופה קצרה כפי שעתרה המאשימה.

עם זאת, לא ניתן לקבל את העמדה העונשית לה עתר ב"כ נאשם 4. לא רק שעמדה זו לא נתמכה על-ידי שירות המבחן (שהמליץ על השתתף מאסר לריצוי בעבודות שירות) כי אם, ובכך העיקר, מאינת היא כמעט לחלוטין את שיקולי הגמול וההרתעה הנדרשים גם בעניינו. אף שחלקו של נאשם 4 בביצוע העבירות קטן משל נאשמים 1-3, הרי שזה הורשע במספר עבירות (דרישת נכס באיומים, הפרת אמונים ושיבוש מהלכי משפט). כל אחת מעבירות אלו היא חמורה בפני עצמה, וודאי בנסיבות ביצועה, ומצדיקה השתתף ענישה משמעותית. שיקולי שיקומו של נאשם 4 לא מצדיקים בנסיבות העניין דחיקת יתר שיקולי הענישה ממערך השיקולים.

הפיצוי, הקנס והחילוט

24. סעיף 77(א) לחוק העונשין מעניק לבית המשפט סמכות לפסוק פיצויים לנפגעי העבירה במסגרת ההליך הפלילי שתכליתם להביא להכרה חברתית בסבלו של הנפגע ולפצות על הסבל והנזק שנגרמו לו, אף שהפיצויים במסגרת ההליך הפלילי לא אמורים לשקף את מלוא הנזק או הסבל שנגרמו לעניין זה ראו ע"א 11141/08 יונה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 17.07.2011), פסקה 9.

בעניינו הסכומים ששדדו וגנבו הנאשמים מנפגעי העבירה אינם גבוהים במיוחד, ואולם, כאמור, הפיצוי בהליך הפלילי לא נועד אך לשקף את היקף הנזק הכלכלי של נפגע העבירה אלא גם את הסבל שנגרם לו. לית מאן דפליג שלנפגעי העבירה בעניינו נגרם סבל כתוצאה מהעבירות שעברו בהם וכלפיהם הנאשמים, מי יותר ומי פחות, ואין צורך בתסקיר נפגע עבירה או בתצהיר של נפגע העבירה לשם הכרה בסבל זה. עובדות כתבי האישום שבהן הודה כל נאשם ונאשם, ניסיון החיים והשכל הישר מלמדים על כך בצורה מספקת.

בד בבד, אף בעניין רכיב הפיצוי יש לשמור על עקרון ההלימה ולדאוג שגובה הפיצוי שיושת על כל אחד מהנאשמים, כלפי הנפגעים השונים, ישקף את מידת הסבל והנזק בנסיבות האירוע הקונקרטי, לרבות את חלקו של הנאשם בביצוע העבירה לצד ההכרה בכך שהעבירות בוצעו בצוותא. כן יש להתחשב בקביעת גובה הפיצויים בתמהיל הענישה בכללותה שתוטל על הנאשמים.

25. באשר לרכיב הקנס, סבורני כי יש לקבל את עמדתה העקרונית של המאשימה. כאשר מדובר בעבירות שמבוצעות מתוך מניע כלכלי ואשר מסבות פגיעה קניינית אצל נפגע העבירה, אך נדרש להטיל עיצום כלכלי כנגד מבצע העבירה, וזאת מעבר לרכיב הפיצויים לנפגעי העבירה. עם זאת, כמצוות סעיף 40ח' לחוק העונשין,

יש להתחשב גם במצבם הכלכלי של הנאשמים, שהינם צעירים ביותר, ומרביתם צפויים להיאסר לתקופות ממושכות.

26. לא מצאתי לקבל את עתירת המאשימה לחלט את הטלפונים הניידים של הנאשמים. זאת, בעיקר לנוכח כך שרכיב זה לא הוסדר כחלק מהסדר הטיעון אליו הגיעה המאשימה עם מי מהנאשמים. סבורני כי לא היה מקום "להפתיע" הנאשמים בעניין זה במהלך הטיעונים לעונש. אף אם בתחילת ההליך המאשימה ציינה שבכוונתה לעשות כן, עת הציגה המאשימה הסדרי טיעון מפורטים, שעל בסיסם הודו הנאשמים, שומה היה עליה לציין כחלק מההסדר שבכוונתה לעתור לחילוט הטלפונים הניידים. מה עוד, שסבורני כי אין הכרח במקרה זה לחלט את הטלפונים הניידים, וזאת בכפוף לכך שעובר להחזרתם לידי הנאשמים או מי מטעמם, יימחקו הסרטונים בהם תועדו המעשים מושא תיק זה.

27. לאור כל האמור לעיל ולאחר שבחנתי את כלל השיקולים לחומרה ולקולה, אני מטיל על הנאשמים את העונשים הבאים:

נאשם 1

א. 48 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום השחרור מן המאסר, שלא לעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום השחרור מן המאסר, שלא לעבור אחת מיתר העבירות בהן הורשע (עבירה שאינה מהווה עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע).

ג. קנס בסך 5,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בתוך 8 חודשים מהיום.

ד. פיצוי בסך 2,000 ₪ למ' מהאישום הראשון.

פיצוי בסך 500 ₪ לג' מהאישום הראשון.

פיצוי בסך 1,000 ₪ לע' מהאישום השני.

פיצוי בסך 1,000 ₪ לי' מהאישום השני.

פיצוי בסך 1,000 ₪ למ' מהאישום השני.

פיצוי בסך 2,000 ₪ למ' א' מהאישום השני.

פיצוי בסך 1,000 ₪ לצ' מהאישום השלישי.

פיצוי בסך 1,000 ₪ לא' מהאישום השלישי.

פיצוי בסך 1,000 ₪ למ' מהאישום השלישי.

פיצוי בסך 1,500 ₪ למ' מהאישום הרביעי.

הפיצויים ישולמו בתוך 6 חודשים מהיום. כל תשלום בתיק ייזקף תחילה לטובת הפיצויים.

נאשם 2

א. 36 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום השחרור מן המאסר, שלא לעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום השחרור מן המאסר, שלא לעבור אחת מיתר העבירות בהן הורשע (עבירה שאינה מהווה עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע).

ד. קנס בסך 4,000 ₪ או 20 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בתוך 8 חודשים מהיום.

ה. פיצוי בסך 1,000 ₪ לע' מהאישום השני.

ו. פיצוי בסך 3,000 ₪ לי' מהאישום השני.

ז. פיצוי בסך 2,000 ₪ למ' מהאישום השני.

פיצוי בסך 5,000 ₪ למ' א' מהאישום השני.

פיצוי בסך 2,500 ₪ למ' מהאישום הרביעי.

הפיצויים ישולמו בתוך 6 חודשים מהיום. כל תשלום בתיק ייזקף תחילה לטובת הפיצויים.

נאשם 3

א. 16 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום השחרור מן המאסר, שלא לעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מיום השחרור מן המאסר, שלא לעבור אחת מיתר העבירות בהן הורשע (עבירה שאינה מהווה עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע).

ד. קנס בסך 3,000 ₪ או 15 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בתוך 8 חודשים מהיום.

ה. פיצוי בסך 500 ₪ לג' מהאישום הראשון.

ו. פיצוי בסך 500 ₪ למ' מהאישום הראשון.

ז. פיצוי בסך 1,000 ₪ לצ' מהאישום השלישי.

ח. פיצוי בסך 1,000 ₪ לא' מהאישום השלישי.

הפיצויים ישולמו בתוך 6 חודשים מהיום. כל תשלום ייזקף תחילה לטובת הפיצויים.

נאשם 4

א. 8 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות. נאשם 4 יבצע העבודות ב"איחוד הצלה בית שמש", חמישה ימים בשבוע, על-פי טווח השעות המתאפשר בחוק, החל מיום 15.10.2023.

הובהרה לנאשם 4 חשיבות שיתוף הפעולה בביצוע העבודות ונפקות העדר שיתוף פעולה.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מהיום, שלא לעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע.

6 חודשי מאסר על תנאי, למשך 3 שנים מהיום, שלא לעבור אחת מיתר העבירות בהן הורשע (עבירה שאינה מהווה עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע).

ג. קנס בסך 2,000 ₪ או 10 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בתוך 8 חודשים מהיום.

ד. פיצוי בסך 1,000 ₪ למ' מהאישום הראשון.

פיצוי בסך 500 ₪ לג' מהאישום הראשון.

הפיצויים ישולמו בתוך 6 חודשים מהיום. כל תשלום בתיק ייזקף תחילה לטובת הפיצויים.

זכות ערעור בתוך 45 יום לבית המשפט העליון.

ניתן היום, כ"ה אלול תשפ"ג, 11 ספטמבר 2023, במעמד הצדדים.